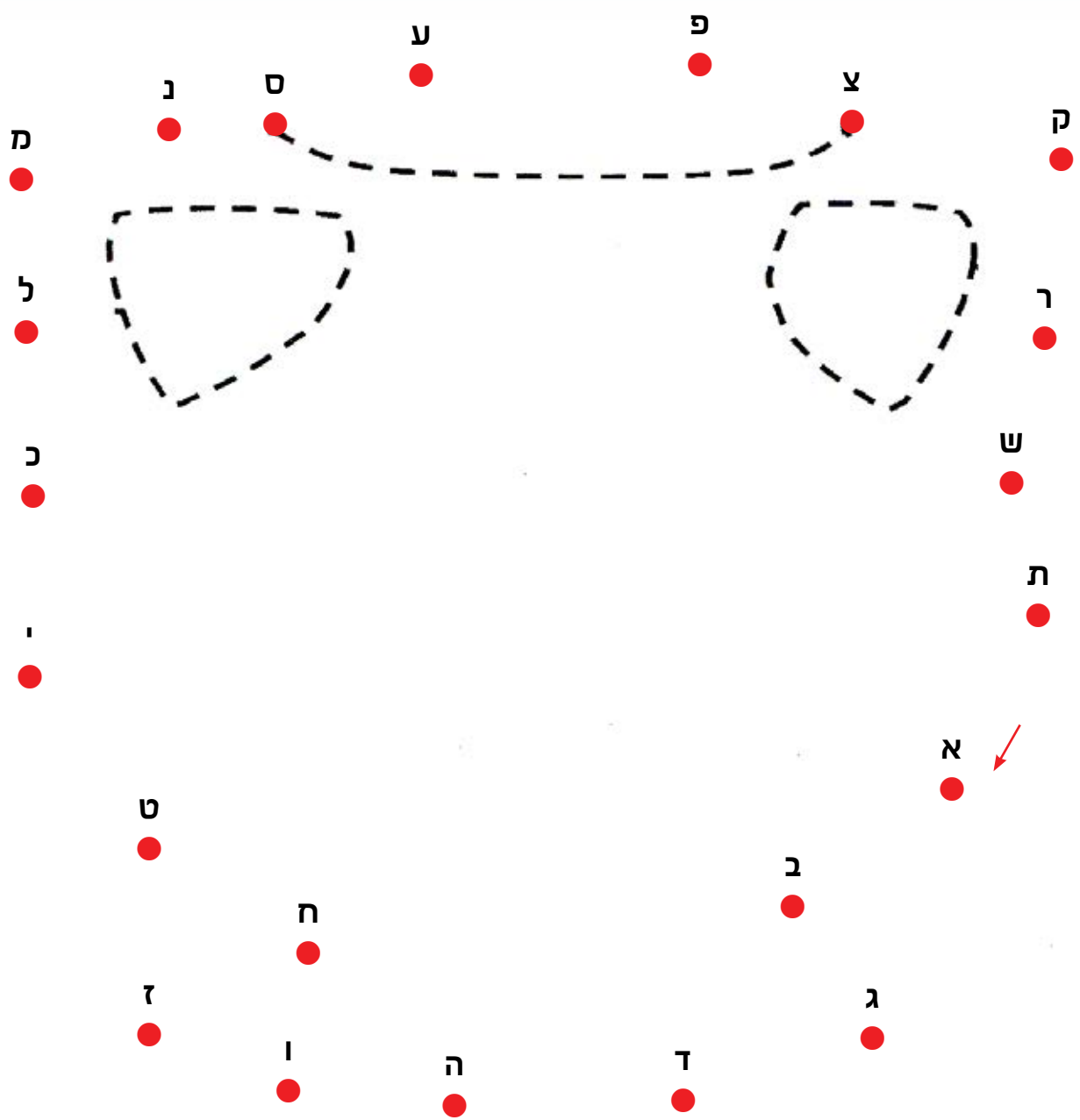

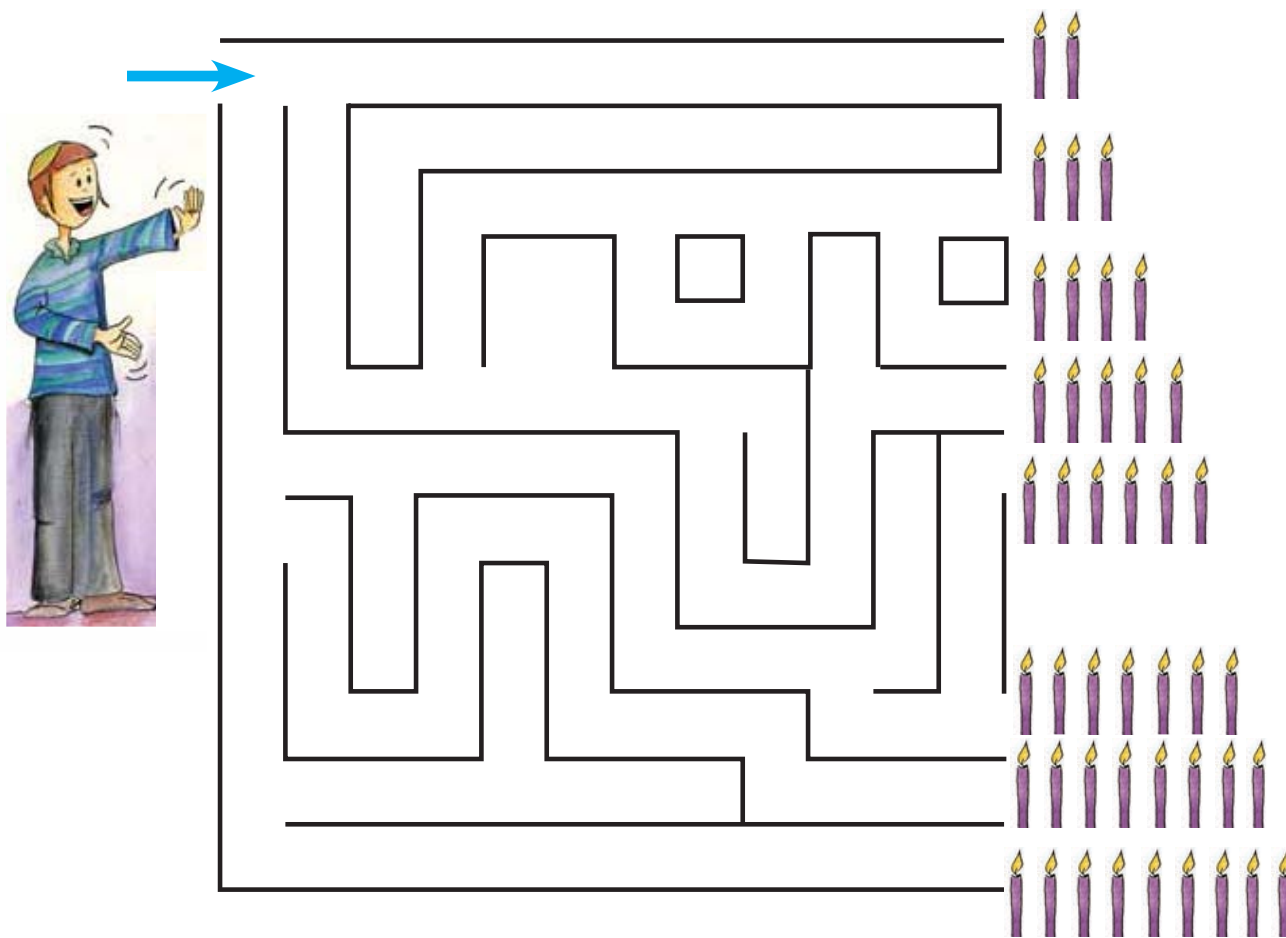

מִתְחִי קו בֵּין אוֹתִיּוֹת הַ"ב עַל פִּי סֻדָּרָן.

צְבֵעוּ לְהִנָּאֲתֶכֶם.

עזרו לילד להגיע למספר הנרות
שמדליקים בכל יום.

הַסְדוֹר וְהַתְּפִלָּה

- תִּאְרוּ מַה בְּתַמּוּנָה.
- צְבֵעוּ לַהֲנָאֲתָכֶם.

הסדור - ספר קדש

במדפי הספריה **ספרים שונים** מנחים
ולכל בני המשפחה הם שיכים.
ספרי בשול, ספרי ילדים והרבה
ספרי הלכות, משנה ומועדים.
ישנם גם ספרי למוד שבהם אחי
הגדולים מחכימים.
אך ספר אחד מתאים לכלם -
להורים, לאחים ולסבא וסבתא גם.
הוא לכלנו קדוש ונפלא,
זהו סדור התפלה.

מתחיו קו בין התמונה לבין ההגדרה הנכונה.

ספרי קדש

ספרי חל

שְׁמִירָה וְכְבוֹד הַסְדוּר

סִידוּר

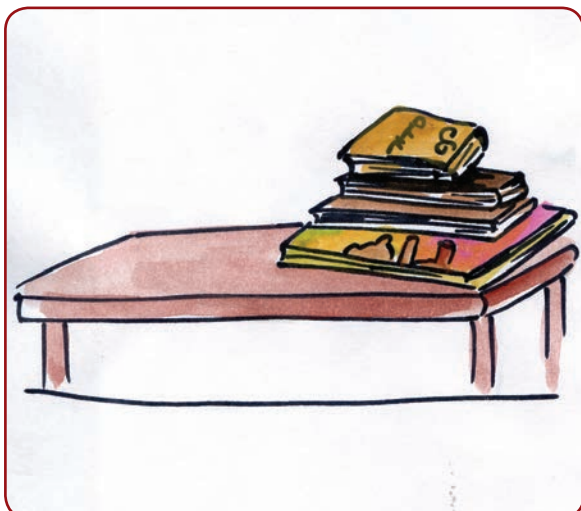
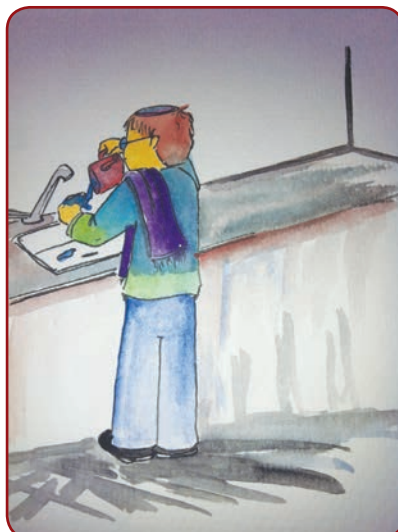

סֵפֶר הַנִּמְצָא בְיַדִּי כָּל הַיְּהוּדִים.
יוֹם יוֹם בּוֹ אָנוּ מִתְּפַלְּלִים.
זִפְיוּ קְדוֹשִׁים וְאוֹתָם לֹא קוֹרְעִים.
וְעָלְיוֹ לֹא כוֹתְבִים.
רְאוּי לְשֹׁמֵר עַל קְדוּשָׁתוֹ בְּרַבִּים.

קְרָאוּ בִּי בְּעֵיוֹן וְשִׁמְרוּ אוֹתִי בְּהַדְדוֹר.
כַּאֲשֶׁר אֶתְפַּלֶּה אֶל תְּשֻׁלִּיכוֹנִי -
בְּגִיזָה הַנִּיחוֹנִי.

קראו את המשפטים וגזרו אותם.
הדביקו אותם ליד התמונה המתאימה.

נניח את הסדור במקום נקי וראוי

בסדור נתפלל כשידינו נקיות

הסדור יהיה מנח עליון

לא נציר בסדור ולא נכתב בו

איך נתנהג בתפלה?

בתפלה אנחנו עומדים לפני ה',
שהוא המלך של כל המלכים.

- נסו לחשב כיצד הייתם מתנהגים
אלו הייתה לכם פגישה בארמון המלך.

הקיפו את הפרצוף
המתאים להתנהגות בתפלה לפני ה':

"ולעבדו בכל לבבכם"

(דברים יא, יג)

איזו היא עבודה

שבלב... זו תפלה

נמסכת תענית, דף ב,

עמוד א

לפספט עם חבר 😊 😞

לשחק בשער 😊 😞

ללבש בגדים יפים ונקיים 😊 😞

להתכונן למה שאומרים 😊 😞

לספר בדיחה 😊 😞

להסתכל בסדור 😊 😞

לגעת בנעלים 😊 😞

מעשה שהיה

תפלה ראויה

- כשהיה רבי עקיבא מתפלל עם הצבור נהג לקצר בתפלה כדי לא לעכב את הצבור, אולם כשהתפלל ביחידות, רבי עקיבא האריך מאוד בתפלתו, כיון שהיה מרבה בתחנונים ובהשתחויות לפני ה'.

- מספר על חסיד אחד שבאמצע תפלתו עבר לידו מלך שדרש בשלומו, אף אותו חסיד מרב דבקו בתפלה לא השיב למלך שלום. כעס מאוד המלך ולאחר שסיים החסיד את תפלתו, נגש אליו ושאלו כיצד יתכן שהוא אינו משיב למלך, והרי הוא מסתכן במות. אמר לו החסיד: "אלו אתה היית עומד לפני מלך ובא חבר ודורש בשלומך, האם היית מפסיק את השיחה עם המלך כדי להשיב לחברך?"

השיב המלך: "ודאי שלא הייתי מפסיק, מפני כבודו של המלך".
אמר לו החסיד: "אני הייתי באמצע שיחה עם מלך מלכי המלכים - הקדוש ברוך הוא, לכן לא יכולתי להשיב לך שלום".
כנשמע המלך את דברי החסיד, התפייס עמו ושלחו לביתו בשלום.
(על פי מסכת ברכות, דפים לב, עמוד ב ו-לג עמוד א)

דיון בכתה

- מדוע רבי עקיבא האריך כשהתפלל ביחידות?
- מה למדתם מהתנהגותו של רבי עקיבא בתפלותיו?
- מדוע החסיד לא השיב למלך שלום?

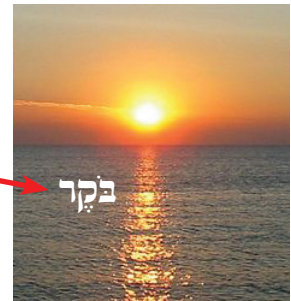
שלוש תפלות

"עֶרֶב וּבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אֲשִׁיחָה וְאַהֲמָה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי"
[תהלים נה, יח]

אבותינו הקדושים למדו אותנו להתפלל.

1. שחרית - בבקר מהזריחה.
2. מנחה - בצהריים עד השקיעה.
3. ערבית - בערב אחרי החשכה.

אברהם אבינו - התפלל תפלת שחרית, שנאמר: "וישכם אברהם
בבקר".

יצחק אבינו - התפלל תפלת מנחה, שנאמר: "ויצא יצחק לשוח
בשדה לפנות ערב".

יעקב אבינו - התפלל תפלת ערבית, שנאמר: "ויפגע במקום
וילן שם".

השלימו את החסר מן המלים שבתרמילון:

אברהם אבינו - התפלל תפלת **ש**

שחרית מלשון

יצחק אבינו - התפלל תפלת **מ**

מנחה מלשון

יעקב אבינו - התפלל תפלת **ע**

ערבית מלשון

מנוחה,

ערבית,

שחרית,

מנחה,

שחר,

ערב

”מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם
שֶׁחֲזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחִמְלָה רַבָּה
אֲמוֹנָתְךָ”

עֲזָרוּ לְיוֹסֵי לְהַזְכֵּר מָה עָשָׂה בְּבִקְרָה. (הַעֲזָרוּ בִּתְרָמִילוֹן)

פֶּקֶח

לְבִשׁ

נָעַל

צִחְצִחַ

נָטַל

רָחַץ

אָכַל

שָׁתָה

אֶת הַ

אֶת הַ

אֶת הַ

אֶת הַ

אֶת הַ

אֶת הַ

אֶת הַ

אֶת הַ

מצות קריאת שמע

מהי מצות קריאת שמע?

א. מצוה לומר "קריאת שמע" פעמים בכל יום, כמו שכתוב "ובשכבך ובקומך".

ובשכבך - אנו קוראים את קריאת שמע בשעה שאנשים שוכבים, זאת אומרת בלילה.

ובקומך - אנו קוראים את קריאת שמע בשעה שאנשים קמים, זאת אומרת בבקר.

ב. מטרת המצוה לחזק אותנו באמונה בה' ובאהבתו.

ג. מצוה לומר "קריאת שמע" לפני השינה על המטה.

קריאת שמע

שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: (בלחש)

ואהבת את ה', אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך:

והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך:

ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:

וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך:

וכתבתם על מזוזת ביתך ובשעריך:

הסדור והתפלה

משימות:

1. עינינו בסדור ומצאו את קריאת שמע.
2. התבוננו בתמונות וכתבו מתי נאמרת קריאת שמע בכל אחת מהתמונות.
3. כיצד ידעתם? הקיפו בעגול את הסימנים לקריאת שמע.

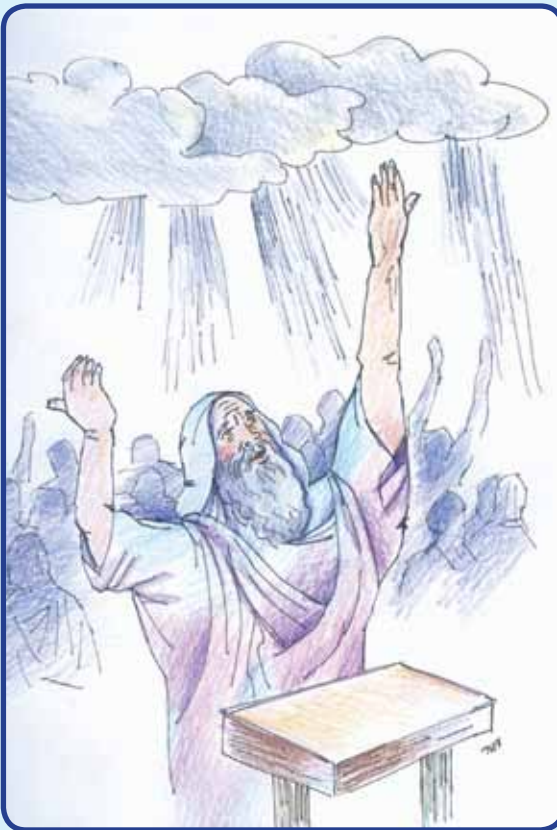
מעשה שהיה

כוחה של תפלה

בזמן שביית המקדש היה קיים, יהודים עלו אליו לרגל בחג הסוכות. מכל הארץ באו לירושלים להתפלל בבית המקדש.

באותם ימים, מי הגשמים היו נאגרים בבורות ושמשו לשתייה ולשאר הצרכים.

בימים ההם גר בירושלים איש עשיר ושמז נקדימון בן גוריון.

הלך נקדימון אל גוי אחד ובקש ממנו: "הלוה לי את 12 המעינות שלי, כדי שישתו ממימיהם עולי הרגל הצמאים. אני מבטיח לך כי בעזרת ה' אשיב לך בעוד זמן מה את כל המים שישתו!"

שאלו הגוי: "כיצד תשיב לי מים כה רבים?"

השיב נקדימון: "אם לא ירדו

גשמים עד יום פלוני, אשלים לך 12 כפרות כסף בעבור המים."

עולי הרגל הצמאים שתו לרויה, והחג עבר עליהם בשמחה.

התקרב היום שבו חייב היה נקדימון בן גוריון להשיב את המים או את הכסף לגוי. הגוי שמח בלבו על שאין יורדים גשמים. מעינותיו לא התמלאו במים, ועל כן יקבל מנקדימון בן גוריון 12 כפרות של כסף.

בבקר שֶׁל הַיּוֹם שָׁבוּ הָיָה חַיִּב נִקְדִּימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן לְשַׁלֵּם, שֶׁלַח אֵלָיו הַגּוֹי שְׁלִיחַ וְאָמַר לוֹ: "שֶׁלַח לִי אֶת הַמַּיִם אוֹ אֶת הַכֶּסֶף!".

"יֵשׁ עוֹד זְמַן עַד סוֹף הַיּוֹם!", הִשְׁיב נִקְדִּימוֹן בְּשִׁלּוֹה וּבִבְטָחוֹן בְּה'.
הַגִּיעָה נִשְׁעַת הַצְהָרִים וְעָמָה הַגִּיעַ בְּשִׁנִּית שְׁלִיחוֹ שֶׁל הַגּוֹי אֶל בֵּית נִקְדִּימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן. "שֶׁלַח לִי אֶת הַמַּיִם אוֹ אֶת הַכֶּסֶף!", צָנָה הַגּוֹי.
"רַק נִשְׁעַת צְהָרִים עֲכָשׁוּ", הִשְׁיב נִקְדִּימוֹן, "עֲדִין יֵשׁ לִי הַרְבֵּה זְמַן".
לִפְנוֹת עָרַב בָּא שׁוֹב הַשְּׁלִיחַ וְאָמַר בְּשֵׁם הַגּוֹי: "שֶׁלַח לִי מִיָּד אֶת הַמַּיִם אוֹ אֶת הַכֶּסֶף!".

"עֲדִין לֹא נִגְמַר הַיּוֹם", עָנָה נִקְדִּימוֹן, "יֵשׁ לִי עוֹד זְמַן".
צָחַק הַגּוֹי עַל תְּשׁוּבוֹתָיו שֶׁל נִקְדִּימוֹן: "עַד הַיּוֹם הַזֶּה לֹא יֵרְדוּ גִשְׁמִים, וְדוֹקָא עֲכָשׁוּ יֵרְדוּ?".

כְּשֶׁרָאָה נִקְדִּימוֹן כִּי עָבַר רֹב הַיּוֹם וְגִשְׁם לֹא יֵרֵד, הָיָה עָצוּב מְאֹד. הֵלֵךְ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, הִתְעַטֵּף בְּטִלִּית וְהִתְפַּלֵּל: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵיךָ שֶׁלֹּא לְכַבּוֹדִי וּלְכַבּוֹד מִשְׁפַּחְתִּי עָשִׂיתִי זֹאת, רַק לְכַבּוֹדֶךָ לְמַעַן יִהְיוּ מַיִם לְעוֹלֵי הָרֶגֶל הַצִּמְמִים, אֲשֶׁר בָּאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וּלְשִׁמּוֹחַ בַּחֲג כְּפִי שְׂצוּיָת בְּתוֹרָתְךָ. וְעַתָּה, מִנֵּין אֶקַּח מַיִם לְהַחֲזִיר לַגּוֹי?".

בְּסִיּוֹם תְּפִלָּתוֹ גִּשְׁם עַז נִתֵּן אֶרְצָה. בְּתוֹךְ זְמַן קָצֵר הִתְמַלְאוּ הַבּוֹרוֹת וְהַמַּעֲיֵנוֹת בְּמַיִם.

בְּדִיוֹק בְּאוֹתָן דְּקוֹת שָׁהָה הַגּוֹי בְּבֵית הַמֶּרְחָץ וּבִצְאָתוֹ הִתְפַּלֵּא: "כִּיצַד הִחְלוּ יוֹרְדִים הַגִּשְׁמִים הַחֲזָקִים?".

עוֹדְנָו עוֹמֵד וְתוֹהָה לְמַרְאֵה עֵינָיו, וְנִקְדִּימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן יֵצֵא מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּבִדְרָכּוֹ פָּגַשׁ בְּרָחוֹב אֶת הַגּוֹי רָטֹב, מְבֻלְבֵּל וְגַם כּוֹעֵס.

שָׁמַח וְטוֹב לֵב פָּנָה אֵלָיו נִקְדִּימוֹן: "אֲדוֹנֵי, הַשְׁבֵּתִי לְךָ יוֹתֵר מֵמָה שֶׁנִּתְּתָה לִי, מִגִּיעַ לִי אִפּוּא עֲדָף!".

הַשִּׁיב לּוֹ הַגּוֹי בְּרָגֶז: "יֹדַע אֲנִי שְׁאַלְקִיךָ עֲשֹׂה אֶת הַנֶּס הַזֶּה בְּגִלְלֶךָ, אֲךָ שֹׁמְחֶתְךָ מְקַדְמֶת. אֶת הַכֶּסֶף אַתָּה צָרִיךְ לָתֵת לִי כִּי כָּבֵד שְׁקֵעָה הַשְׁמָשׁ, וְהַגֶּשֶׁם לֹא יֵרֵד בַּיּוֹם שֶׁהֵייתָ אָמֹר לְהַחְזִיר לִי אֶת מִימִי!".

וְאָכֵן, הֶרְחֹב הָיָה חֲשׁוּף, הַשְׁמָשׁ כָּבֵד שְׁקֵעָה.

פָּנָה נִקְדִּימוֹן בְּשָׁנִית אֶל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הִתְעַטֵּף בְּטִלִּיתוֹ וּפָתַח בַּתְּפִלָּה: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! הִרְאֵה נָא לְכָל הָעוֹלָם שְׁאוּהֵב אֶתָּה אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל! עֲשֹׂה נָא לָנוּ נֶס נֹסֶף!". בְּרָגַע זֶה בָּאָה רוּחַ חֲזָקָה, פָּזְרָה אֶת הָעֲנָנִים, וְנִתְגַּלּוּ קִרְנֵי הַשְׁמָשׁ. אוֹ אִזְרָא הָרָאָה הַגּוֹי כִּי בַּעֲצֵם הַיּוֹם יֵרֵד הַגֶּשֶׁם.

(על פי מסכת תענית, דף יט, עמוד ב)

דיון בכיתה

- איזו מצוה קיים נקדימון כשדאג למים עבור עולי הרקל?
- כיצד פנה נקדימון לה' בתפלתו?

תפלות שבת וחג

בשבת וביום טוב מתפללים **שחרית**, **מנחה** ו**ערבית** כבכל יום, אך מתפללים תפלה נוספת לאחר תפלת שחרית והיא תפלת **מוסף**.

שאלות חזרה

הקיפו בעגול את התשובה הנכונה:

1. כמה תפלות מתפללים בכל יום?

- א. 2 ב. 3 ג. 4

2. מהי התפלה שמוסיפים בשבת?

- א. הלל ב. נעילה ג. מוסף

3. מתי מתפללים תפלת שחרית?

- א. בצהרים ב. בבקר ג. בערב

4. הקיפו בעגול נכון / לא נכון:

נכון / לא נכון

יעקב אבינו התפלל את תפלת ערבית.

נכון / לא נכון

יצחק אבינו התפלל את תפלת שחרית.

5. כמה פעמים ביום אומרים קריאת שמע במהלך התפלות?

- א. 2 ב. 8 ג. 1

6. באילו ימים נוספים נאמרת תפילת מוסף?

מסבת הסדור

1. מי נתן לכם את הסדור החדש?

2. היכן התקיימה החגיגה?

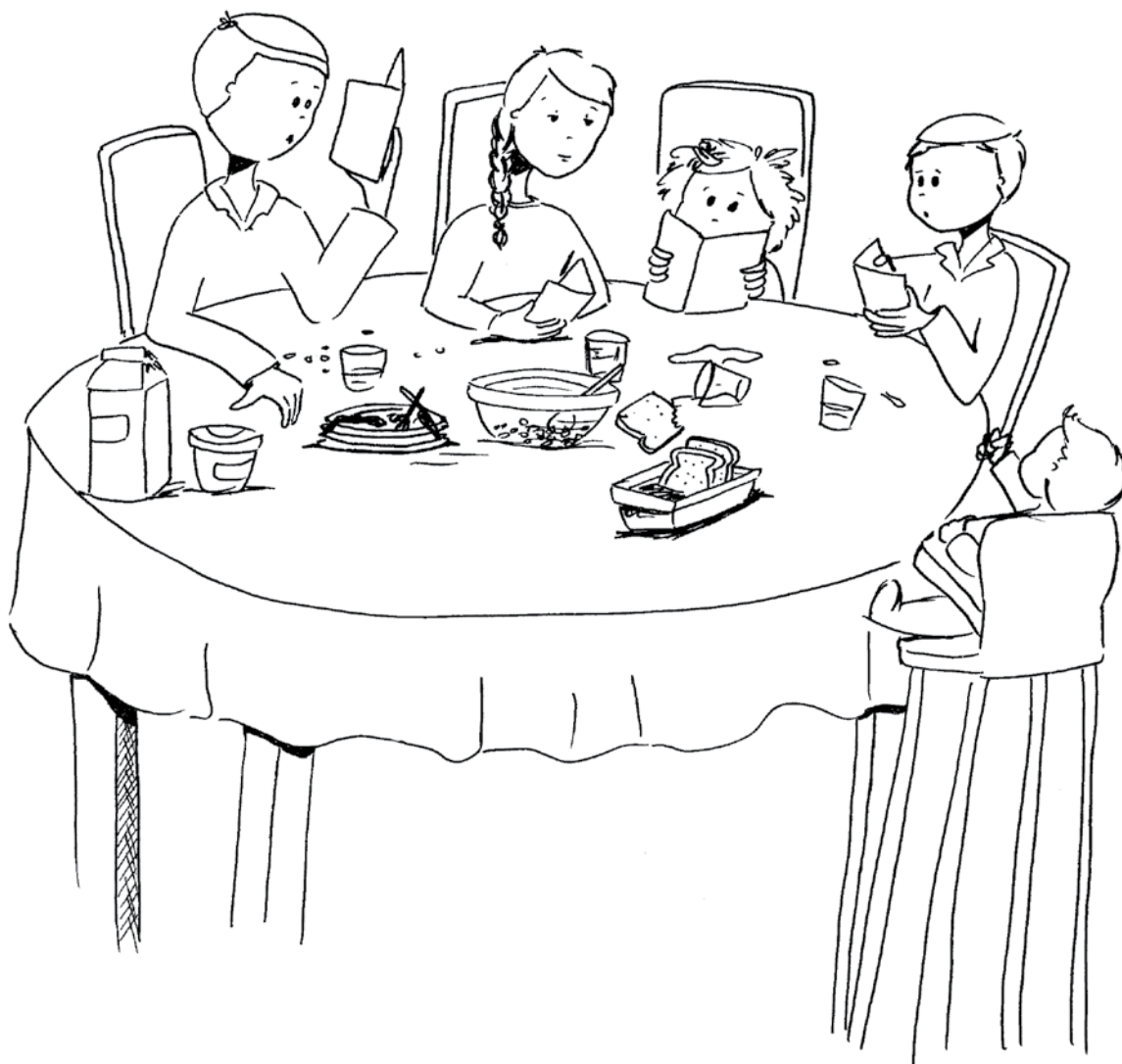
3. אילו אורחים הגיעו?

4. צירו את הסדור החדש שקבלתם.

וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ

- תִּאְרוּ מַה בְּתַמּוּנָה.
- צַבְעוּ לַהֲנָאֲתֶכֶם.

בְּרָכוֹת הַסְּעוּדָה

בְּרָכָה עַל נְטִילַת יָדַיִם

- א. לִפְנֵי אֲכִילַת לֶחֶם, צָרִיךְ לְטַל יָדַיִם וְלַשְׁפּוֹךְ מַיִם עַל שְׁתֵּי כַּפּוֹת יָדָיו. אֵת הַנְּטִילָה מְבַצְעִים בְּעֶזְרַת נִטְלָה, שֶׁהִיא כְּלִי לְנְטִילַת יָדַיִם.
- ב. לִפְנֵי הַנְּגוּב מִבְּרָכִים: "בְּרוּךְ... עַל נְטִילַת יָדַיִם".

בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת

- ג. לִפְנֵי אֲכִילַת מֵאֵכָל מִבְּרָכִים בְּרָכָה וּמִוּדִים לַה' עַל הָאֵכָל שֶׁנִּתֵּן לָנוּ.

1. בְּרַכַּת "הַמּוֹצִיא":

לִפְנֵי אֲכִילַת לֶחֶם, פֶּתַח אוֹ לַחֲמִנִּיָּה יֵשׁ לְבָרֹךְ: "בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ".

2. בְּרַכַּת חַיִּין:

עַל יַיִן מִבְּרָכִים בְּרָכָה מִיְחֻדָּת: "בְּרוּךְ... בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן".

3. בְּרַבַּת הָעֵץ: עַל פְּרוֹת הָאֵילָן מְבָרְכִים לִפְנֵי אֲכִילָתָם: "בְּרוּךְ...
בוֹרֵא פְּרֵי הָעֵץ", כְּמוֹ: תַּפּוּחִים, תַּפּוּזִים, שְׁקָדִים, אֶפְרֹסִקִים.

4. בְּרַבַּת הָאֲדָמָה: עַל פְּרוֹת הָאֲדָמָה מְבָרְכִים לִפְנֵי אֲכִילָתָם:
 "בְּרוּךְ... **בוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה**", כְּמוֹ: עֵגְבָנִיָּה, מְלַפְפוֹן, גָּזַר,
 אַבְטִיחַ, מְלוֹן.

5. בְּרַבַּת שֶׁהַכֹּל: עַל כָּל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ גָּדֹל בְּאֶרֶץ, כְּמוֹ: דָּגִים, בֶּשָׂר,
 חֶלֶב, בֵּיצִים, מִים וּמִיץ מְבָרְכִים לִפְנֵי אֲכִילָתָם אוֹ שְׁתִּיתָם:
 "בְּרוּךְ... **שֶׁהַכֹּל נִתְּנָה בְּדַבְּרוֹ**".

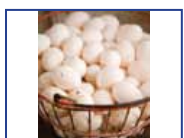

מָה מְבָרְכִים עַל...?

גִּזְרוּ אֶת תְּמוּנוֹת הַמַּאֲכָלִים וְהַדְבִּיקוּ אוֹתָן בַּמָּקוֹם הַמֻּתָּאִים.

שֶׁהַכֹּל נִהְיָ בְּדַבְּרוֹ 	בּוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה 	בּוֹרָא פְּרִי הָעֵץ 	הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ

בְּרָכוֹת אַחֲרֹנֹת

גם לאחר האכילה אנו מברכים ובכך אנו מודים לה' על מה שנתן לנו.
ישנם כמה סוגי ברכות אחרונות:

- א. בְּרַכַּת הַמָּזוֹן.
- ב. בְּרַכַּת מַעֲיִן שְׁלוֹשׁ (על המחיה ועל הפלפלה).
- ג. בְּרַכַּת "בּוֹרָא נִפְשׁוֹת".

מתחו קו בין הברכה האחרונה לבין המאכל או המשקה המתאים:

בְּרַכַּת הַמָּזוֹן

בּוֹרָא נִפְשׁוֹת

בְּרַכַּת מַעֲיִן שְׁלוֹשׁ -
על המחיה ועל הפלפלה

מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה

נֵס יוֹנָת הַזָּהָב

מְסַפֵּר עַל רַבָּה מְחַכְמֵי הַגְּמָרָא שֶׁהֵלֵךְ עִם שְׂיָרָה שֶׁל אֲנָשִׁים
בַּמִּדְבָּר. מִדִּי פַעַם בְּפַעַם הָיָה מְנַהִיג הַשְׂיָרָה עוֹצֵר אֶת הַגְּמָלִים כְּדִי שֶׁהָאֲנָשִׁים
יִנּוּחוּ מִטְּלֹטוּלֵי הַדֶּרֶךְ הַקָּשִׁים. בְּאַחַת הַתַּחֲנוּנוֹת, יָרַד רַבָּה מִן הַגְּמֶל, פָּתַח אֶת
סֵל הַמְּזוֹן שָׁלוֹ, נָטַל אֶת יָדָיו, בִּרְךָ וְאָכַל אֶת סְעוּדָתוֹ.
לְפַתַּע נִשְׁמַע אֶת מְנַהִיג הַשְׂיָרָה קוֹרֵא: "כֹּלֶם לַעֲלוֹת עַל הַגְּמָלִים! אֲנַחְנוּ
יוֹצְאִים לַדֶּרֶךְ מִיָּד!".
נָטַל רַבָּה אֶת סֵל הַמְּזוֹן שָׁלוֹ וּמָהָר לַעֲלוֹת עַל הַגְּמֶל.
כְּשֶׁהֵחֵלָה הַשְׂיָרָה לְהִתְרַחֵק מִן הַמָּקוֹם נִזְכַּר רַבָּה כִּי מֵרַב חִפְזוֹן לֹא בִּרְךָ
בְּרַכַּת הַמְּזוֹן.
חָשַׁב רַבָּה: מָה אַעֲשֶׂה? אִם אֵמַר לְאֲנָשֵׁי הַשְׂיָרָה שֶׁשִּׁכַּחְתִּי לְבָרְךָ, יֹאמְרוּ לִי:
אֲנוּ מִמְּשִׁיכִים בַּדֶּרֶךְ וְאַתָּה יָכוֹל לְבָרְךָ אֶת ה' בְּכֹל מָקוֹם שֶׁנִּלְךָ.
לָכֵן הִחְלִיט לֹאמַר לָהֶם שֶׁשִּׁכַּח בְּמָקוֹם חֲנִיָּתָם הַקּוֹדֵם יוֹנָה מְזֻהָב, וְאָז יִמְתִּינוּ
לוֹ עַד שֶׁיִּחְזֹר. וְכָךְ עָשָׂה.

עָלָה רַבָּה עַל הַגָּמֶל וְשָׁב אֶל
מְקוֹם הָאֲכִילָה. מִשְׁהֲגִיעַ, הִתְיַשֵּׁב
וַיִּבְרַךְ בְּרֶכֶת הַמָּזוֹן.

כַּאֲשֶׁר קָם מִמְּקוֹמוֹ לָשׁוּב אֶל
גָּמְלוֹ, הִבְחִין בְּדָבָר מֵה נּוֹצֵץ
בַּחֹל, הוּא גָחַן אֶל עֶבֶר הַחֶפֶץ,
וְלִהְפֹתְעָתוֹ הִיָּתָה זֹו יוֹנֵת זָהָב!
נָטַל רַבָּה אֶת הַיּוֹנָה בִּידּוֹ וְשָׁב
בְּזֵרִיזוֹת אֶל הַשִּׁירָה.

הוּא הִרְאָה לְכָל חֲבֵרֵי הַשִּׁירָה אֶת
אוֹצְרוֹ הַיָּקָר.

רַבָּה הוֹדָה לַה' עַל יוֹנֵת הַזָּהָב, וְיוֹתֵר מִכֶּף עַל הַהִזְדַּמְנוֹת שֶׁנִּתְּנָה לוֹ לְקַיֵּם
מִצְוֹת בְּרֶכֶת הַמָּזוֹן כְּתֻקָּנוֹהָ.

(עַל פִּי מַסֶּכֶת בְּרָכוֹת, דָּף נג, עמוד ב)

דִּיוִן בִּכְתָּה:

● מִדּוּעַ לֹא אָמַר רַבָּה לְאַנְשֵׁי הַשִּׁירָה שֶׁשָּׂכַח לְבִרְךָ?

ט"ו בשבט

ראש השנה לאילנות

- תארו מה אתם רואים בתמונה.
- צבעו להנאתכם.

ט"ו בשבט

● מצאו את ארבעת ההבדלים וצבעו אותם.

הבטחת הארץ

- א. "ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת" (בראשית יב, ז)
ארץ ישראל הבטחה מספר פעמים בתורה לאבות: אברהם, יצחק ויעקב. ה' הבטיח שהארץ תהיה שיבת לאבות ולכל הילדים שלהם, שזה אנחנו "בני ישראל".
- ב. לפני למעלה ממאה שנה החלו לנהוג לטעת עצים בט"ו בשבט ובכך לחזק את אחיזתנו בארץ ישראל ולקיים את מצות ישוב ארץ ישראל.

מצאו במפה את הישוב שבו אתם מתגוררים וסמנו אותו. (העזרו בהוריקם)

שבַּעַת הַמִּינִים

ג. בַּט"ו בַּשֶּׁבֶט נוֹהֲגִים לֵאכֹל מִפְּרוֹת הָאֵילָן (הָעֵץ) וּבַעֲקָר מִהַפְּרוֹת שֶׁל
שִׁבְעַת הַמִּינִים שֶׁנִּשְׁתַּבַּחָה בָּהֶם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
 כְּפֶתוּב: "אֶרֶץ חֹטָה וְשֹׁעֲרָה וְגֶפֶן (עֲנָבִים) וְתֵאֲנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שָׁמֶן
 וְדָבָשׁ (תָּמָר)" (דְּבָרִים ח, ח).

הַעֲתִיקוּ אֶת שְׁמוֹת הַפְּרוֹת מִהַפְּסוּק וּכְתְבוּ אוֹתָם בַּמָּקוֹם הַמְּתָאִים.

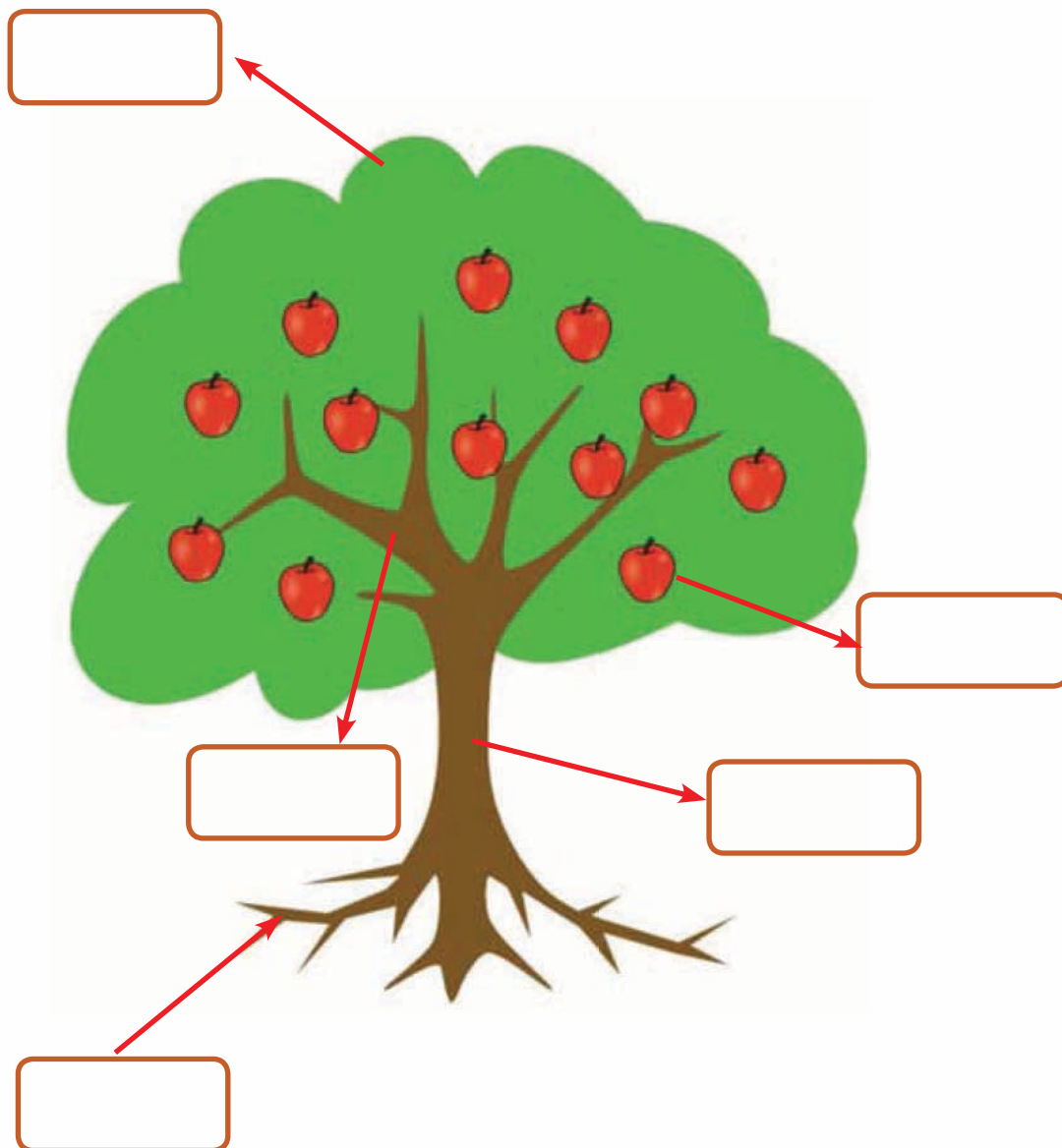

- שְׁאַלוּ אֶת הוֹרִיכֶם: מַה מְבָרְכִים לְאַחַר אֲכִילַת פְּרוֹת שִׁבְעַת הַמִּינִים?
- אֵילוּ פְּרוֹת נוֹסְפִים אִתָּם אוֹכְלִים בַּט"ו בַּשֶּׁבֶט?

מבנה העץ

רשמו את חלקי העץ במקומות הנכונים. העזרו בתרמילון.

תרמילון: שרש, גזע, פרי, צמרת, ענף

עצי פרי ועצי נוי

עצי פרי: עצים הנותנים פירות הנתנים למאכל אדם.

עצי נוי: עצים המשמשים ליפי בסביבה ובבית.

● כתבו את שמות העצים שבתמונות במקום הנכון.
● הוסיפו שם של עץ לכל קבוצה.

עצי פרי	עצי נוי

זית

תמר

ברוש

אלון

חרוב

פּוֹרִים

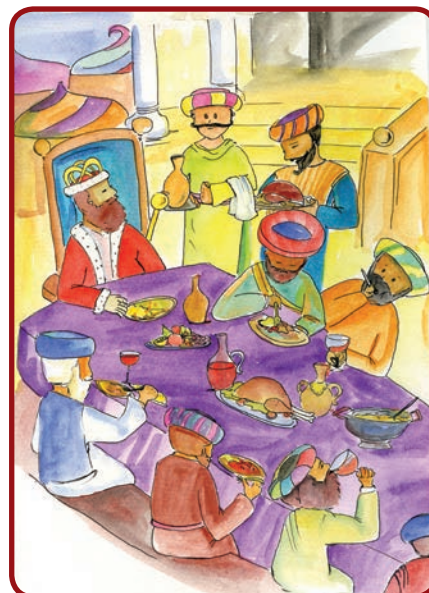

צַבְעוּ לַהֲנָאתְכֶם.

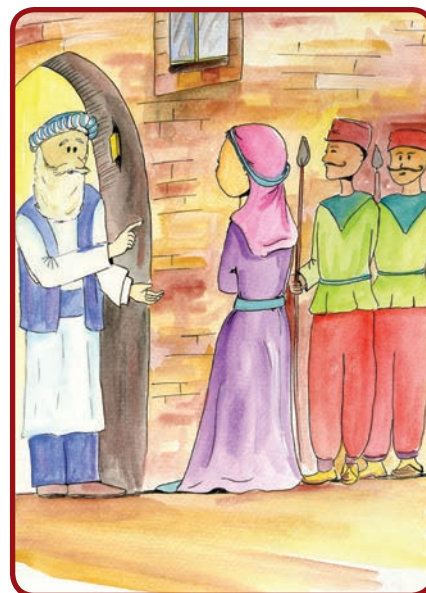
ספור מגילת אסתר

היה ה'יה מלך גדול ושמו אחשורוש.
המלך ערך משתה גדול
לכל בני עמו.
המלך בקש מאשתו ושתי שתבוא
למשתה כדי שכלם יראו את יפיה.

1. מה בקש המלך?

ושתי סרבה לבוא למשתה.
המלך כעס מאוד וצוה להרג אותה.
במקום ושתי, התחתן המלך
עם אסתר היפה,
בת דודו של מרדכי היהודי.

2. מי סרבה לבוא למשתה?

3. מי נבחרה להיות המלכה במקום ושתי?

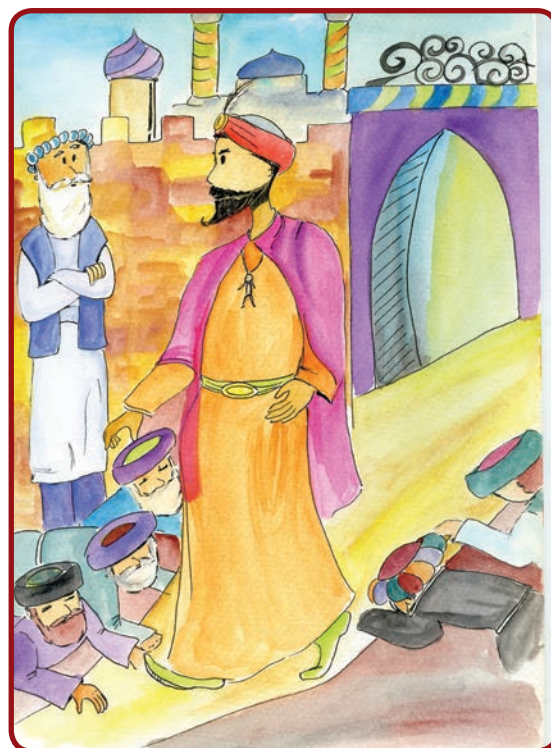
יום אחד שמע מרדכי היהודי
כי משרתי המלך בגתן ותרש
זוממים להרג את המלך.
מרדכי היהודי גלה את הסוד
לאסתר המלכה שספרה למלך
אחשורוש, וכך נצלו חייו.

4. מה רצו בגתן ותרש לעשות למלך?

5. מי גלה את הסוד לאסתר?

למלך אחשורוש היו שרים רבים,
אך יותר מכלם הוא אהב את
המן. המלך הורה לכלם לכרע
ברך לפני המן. רק מרדכי היהודי
סרב לכרע בברך ולהשתחוות לו.
המן נפגע וכעס על התנהגותו
של מרדכי ורצה לנקם בו ובעמו.

6. מדוע לדעתכם מרדכי סרב להשתחוות?

הָמָן הַטִּיל גּוֹרֵל (פּוּר) וְקָבַע
שְׁהִיּוֹם שָׁבוּ יַהֲרֹג אֶת
כָּל הַיְּהוּדִים, מִגְדּוֹל וְעַד קָטָן,
יְהִיָּה י"ג בְּאֶדָר.

7. מִהוּ הַיּוֹם שֶׁנִּכְפַּל בְּגוֹרֵל?

א. י"ג בְּאֶדָר

ב. ט' בָּאָב

ג. א' בְּתִשְׁרִי

לִילָה אֶחָד נִדְּדָה שְׁנָתוֹ
שֶׁל הַמֶּלֶךְ.
הוּא צִוָּה לְקַרֵּא לִפְנֵי אֶת סֵפֶר
הַזְכָּרוֹנוֹת, וְכָף נִזְכֵּר כִּי צַד מְרֹדְכִי
הַיְּהוּדִי הִצִּיל אֶת חַיָּיו.
מִיד צִוָּה עַל הָמָן לִכְבֹּד
אֶת מְרֹדְכִי הַיְּהוּדִי.

הָמָן נֶאֱלָץ לְהוֹבִיל אֶת מָרְדֳּכָי
הַיְּהוּדִי עַל סוּס הַמֶּלֶךְ, כְּשֶׁהוּא
קוֹרֵא בְּקוֹל גָּדוֹל:

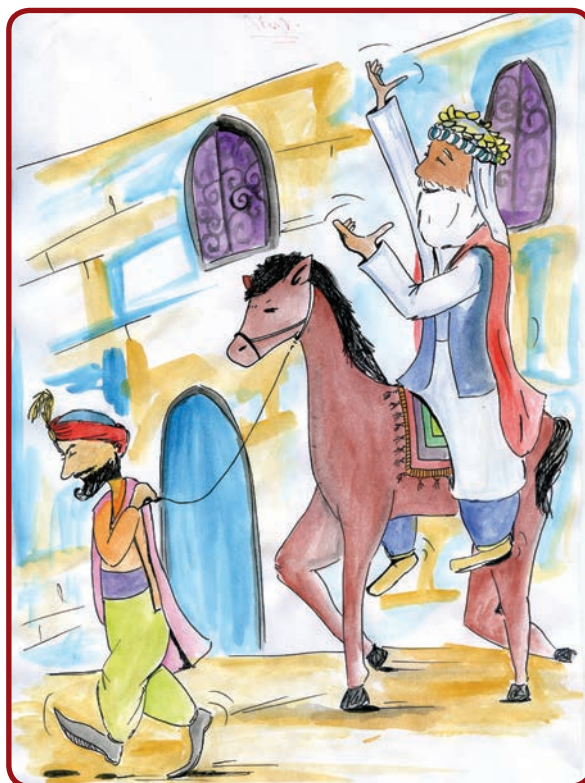
"כָּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר

הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ".

הָמָן וּבָנָיו נִעְנְשׂוּ עַל מַעֲשֵׂיהֶם
וְנִהְרְגוּ.

8. הַעֲתִיקוּ אֶת הַמִּשְׁפָּט

שֶׁאָמַר הָמָן וְקִשְׁטוּ אוֹתוֹ.

חֲכָמִים תִּקְנוּ זֵכֶר לְנֶס הַהֲצֵלָה אֶת יוֹם
פּוּרִים לְיוֹם שְׂמֵחָה וְהוֹדָיָה לַה'.

צִירוּ אֶת סֵפֶר הַזְכָּרוֹנוֹת:

השלימו:

"ככה _____ לאיש _____ המקל _____ ביקרו".

משימת אתגר: הפכו את המספרים לאותיות לפי הגימטריה
(העזרו בלוח הגימטריה)

200, 100, 40, 200, 4, 20, 10, 30, 1, 20, 6, 200, 70

30 = ל	1 = א	50, 40, 5, 30	5, 6, 6, 8, 400, 300, 40, 6
40 = מ	2 = ב		
50 = נ	3 = ג		
60 = ס	4 = ד		
70 = ע	5 = ה		
80 = פ	6 = ו		
90 = צ	7 = ז		
100 = ק	8 = ח		
200 = ר	9 = ט		
300 = ש	10 = י		
400 = ת	20 = כ		

מה קבלתם?

דְּמִיּוֹת מֵהַמְּגִלָּה

מִי אֲנִי?

קְרָאוּ אֶת הַמְּשָׁפְטִים הַבָּאִים. גִּזְרוּ (נִמְהַדְּמִיּוֹת לְמַטָּה) אֶת הַדְּמוּת
הַמִּתְאִימָה וְהַדְּבִיקוּ לַמְּשָׁפֵט הַמִּתְאִים.

סָרְכָה לְבֹא לַמְּשִׁתָּה.

הוֹבִילוּ אוֹתִי עַל הַסּוּס.

הַמֶּלֶךְ אָהַב אוֹתִי מִכָּל הַשָּׂרִים.

כָּתַר מַלְכוּת שָׁם עַל רֹאשִׁי.

וִשְׁתִּי

הֶמֶן

אֶסְתֵּר

מָרְדֳּכִי

מצוות חג פורים

ח

ח תננות לאֲבוֹנִים

ח שְׁלוּחַ מִנוֹת

ח שְׁתָּה

ח קְרָא מִגִּלָּה

א. מקרא מגלה:

חַיֵּב כָּל אָדָם לִקְרֹא אֶת מִגִּלַּת אֶסְתֵּר
בְּלֵיל פּוּרִים וּלְחַזֵּר וּלְקַרְאָהּ בְּיוֹם
פּוּרִים. הַקְרִיאָה הִיא סִפּוּר הַנֶּסֶם
וְהַהוֹדָיָה לָהּ.

לִפְנֵי קְרִיאַת הַמִּגִּלָּה מְבָרְכִים שְׁלוֹשׁ
בְּרָכוֹת:

1. בְּרוּךְ... עַל מִקְרָא מִגִּלָּה.

2. בְּרוּךְ... שֶׁעָשָׂה נִסִּים לְאַבוֹתֵינוּ

בְּיָמֵינוּ הַהֵם בְּזִמְנָן הַזֶּה.

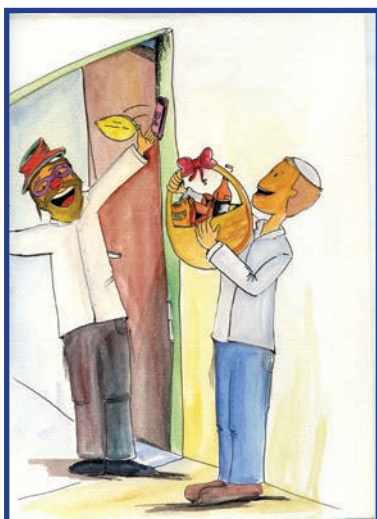
3. בְּרוּךְ... שֶׁהִחְיֵנוּ וְקִיָּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנָן הַזֶּה.

ב. משלוח מנות איש לרעהו:

מצות היום לשלח לפחות
שתי מנות (שני מאכלים)
איש לרעהו.

ג. מתנות לאביונים:

מצוה שיתן אדם בפורים
לפחות שתי מתנות לשני
עניים (מתנה לכל עני).

ד. משתה - סעודת פורים:

מצוה להרבות בסעודה ביום
פורים. לספר ולשבח את ה'
על הנסים.

מתחיו קו בין שם המצוה לבין ההסבר שלה.

מקרא מגלה

משלוח מנות

מתנות לאביונים

משתה ושמחה

להרבות
בשמחה
ולערך סעודה

לשמע קריאה
של מגלת אסתר

לשלח
מנות איש לרעהו

לתת כסף
לעניים

שאלות חזרה

הקיפו את התשובה הנכונה:

1. כמה מצוות יש לקיים ביום פורים?

- א. 7 ב. 9 ג. 4

2. מתי קוראים את מגילת אסתר?

- א. בצהריים ב. בלילה וביום ג. ביום שבת

3. כמה ברכות מברכים לפני קריאת המגלה?

- א. 2 ב. 4 ג. 3

4. כתבו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט:

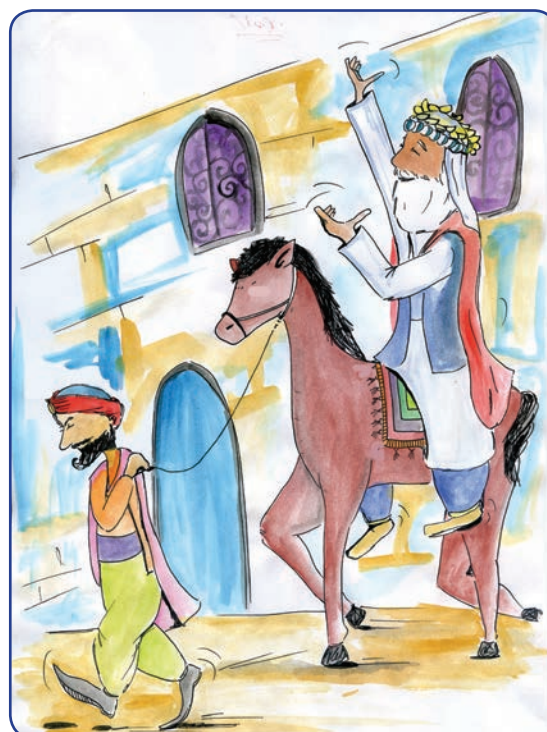
- א. במשלוח מנות מביאים מאכל אחד בלבד. _____
 ב. כל אדם חייב לקרוא במגלה בליל פורים וביום פורים. _____
 ג. צריך לתת מתנות לאביונים בפורים לשני עניים לפחות. _____

מגילת אסתר כתובה על קלף כמו ספר תורה וקוראים אותה
 במנגינה מיוחדת.

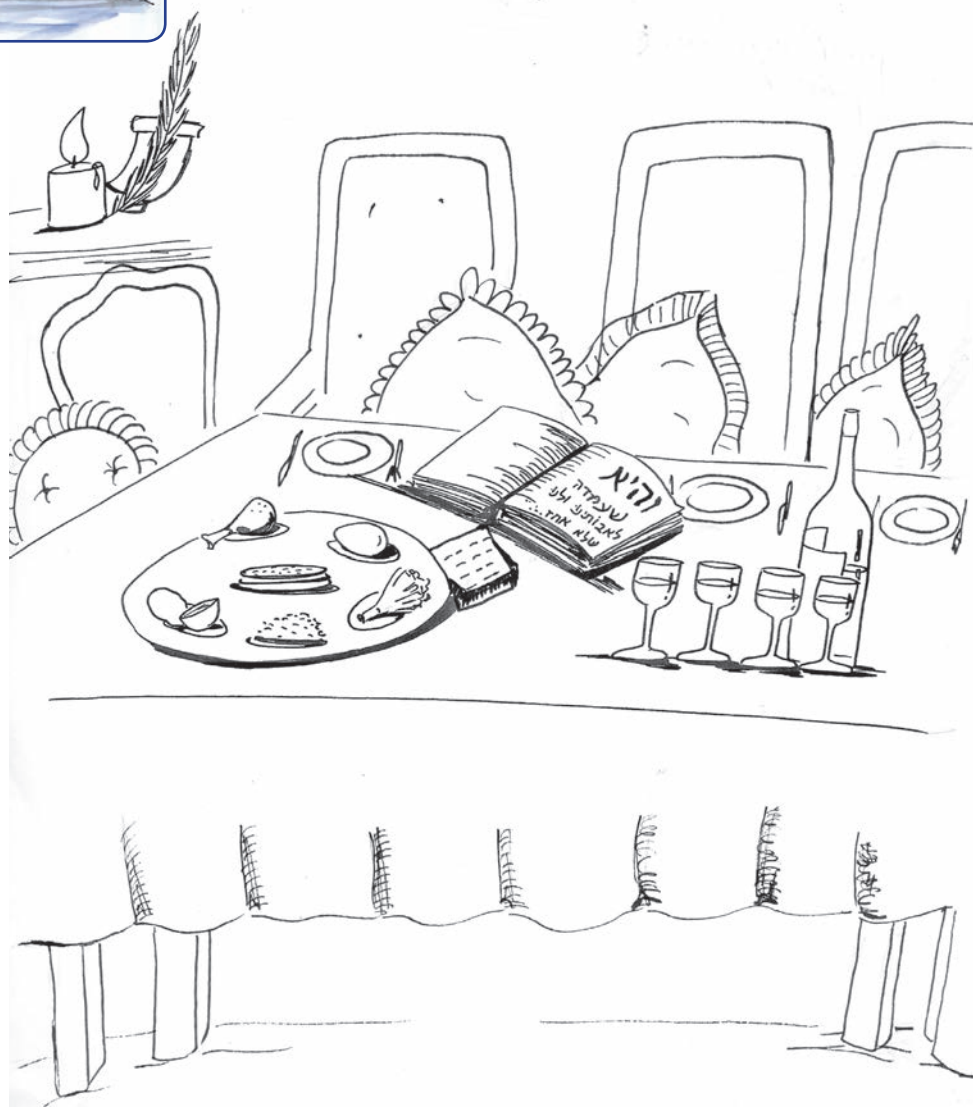

הַתְּבוֹנָנוּ בְּתִמּוֹנוֹת שְׁלֹפְכֵיכֶם, מִצְאוּ אֶרְבָּעָה הַבְּדִלִים וְצַבְעוּ אוֹתָם.

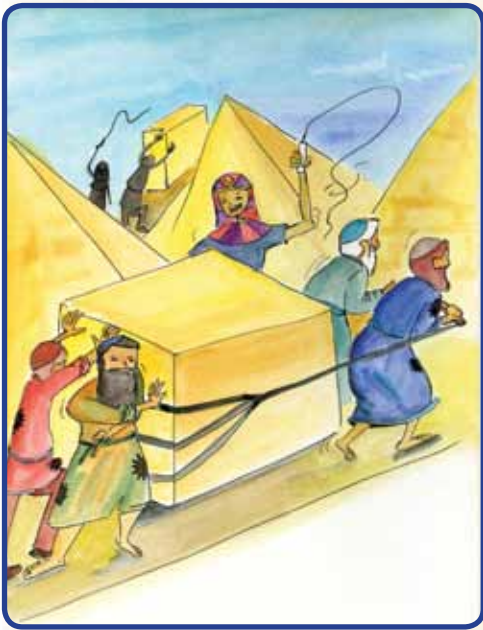
פֶּסַח

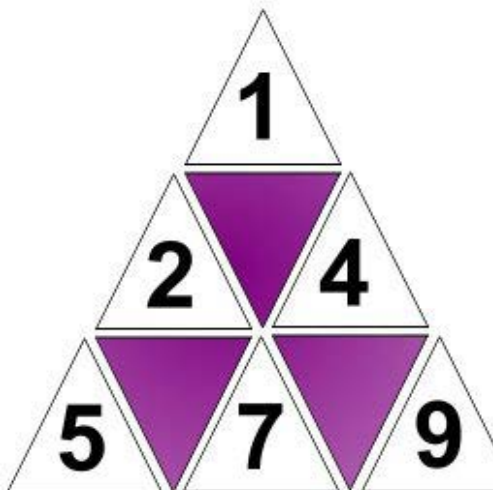
צִבְעוּ לַהֲנָאֲתָכֶם.

ספור יציאת מצרים

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם קָם מֶלֶךְ חָדָשׁ וְשָׂמוּ פַרְעֹה.
הַמֶּלֶךְ צִוָּה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָעֲבֹד עֲבֹדָה
קָשָׁה. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָבְדוּ בְּפָרֹךְ מִבְּקָר עַד
עֶרֶב.

1. השלימו את הספרות
החסרות בפירמידה.
2. **חידה:** כמה משלשים
אתם רואים?

הידעתם?

לְעֲבֹדָה הַקָּשָׁה
שֶׁהַעֲבִיד פַּרְעֹה אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֹרְאִים
"**עֲבֹדַת פָּרוֹךְ**".
הֵם בְּנוּ עֲבוּר פַּרְעֹה
מִחֲסָנִים עֲנֻקִּים
שֶׁהֵם כִּנְרָאָה
הַפִּירְמִידוֹת הַגְּדוֹלוֹת
שֶׁאֲפָשָׁר לְרֹאוֹת עַד
הַיּוֹם בְּמִצְרַיִם.

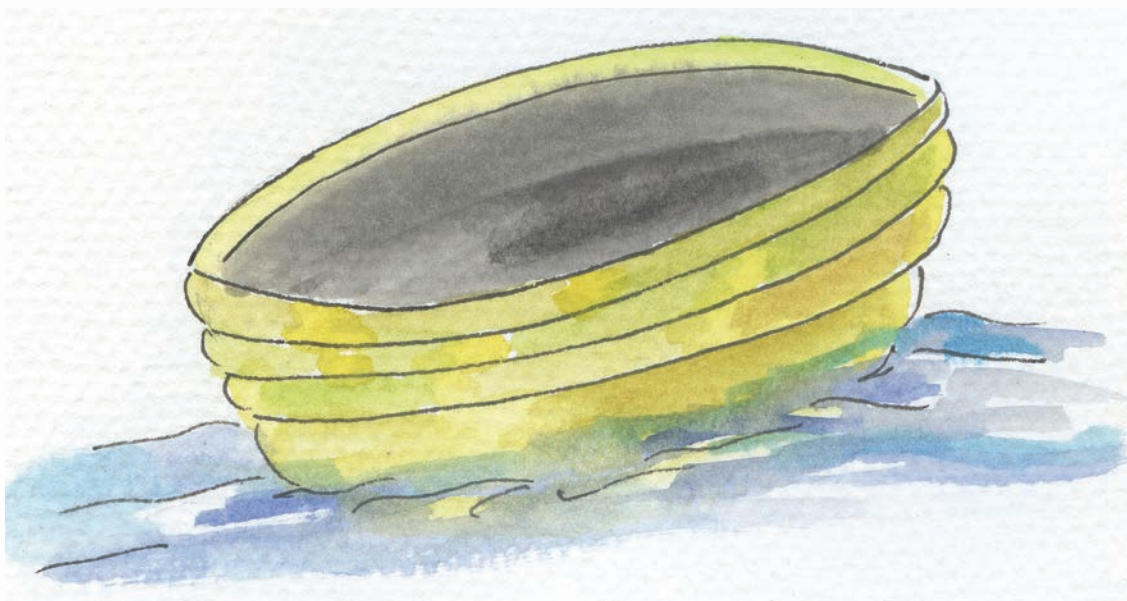

פֶּרַעַה גָּזַר שְׂכַל בֶּן שִׁינֹלֵד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁלִיכוּהוּ אֶל הַיָּאֹר. אִמָּא יוֹכְבֵּד, אֲבָא עֲמָרָם, בָּנָם אֶהְרֶץ וּבָתָם מֵרִים הִחְלִיטוּ לְשֹׁמֵר עַל הַתִּינוּק שְׁנוּלֵד.

יוֹכְבֵּד בְּנִתָּה תָבָה, זָפְתָה אוֹתָהּ בְּזָפְתָה וְהִנִּיחָה בָּהּ אֶת הַתִּינוּק. אֶת הַתָּבָה שְׁלָחָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם. מֵרִים עֲמָדָה מִרְחוֹק, מֵאַחֲרֵי הַסּוּף, לִצְפוֹת וְלִשְׁמֹר עַל אַחִיהָ הַקָּטָן.

יֵצְאָה בֵּת פֶּרַעַה לִרְחוֹץ בַּיָּאֹר. לִפְתַּע רָאָתָה אֶת הַתָּבָה וּמָשְׁתָּה אוֹתָהּ מִן הַמַּיִם. בַּתָּבָה הָיָה הַתִּינוּק הַקָּטָן. בֵּת פֶּרַעַה קָרָאָה לַתִּינוּק **מוֹשֶׁה** כִּי **"מִן הַמַּיִם מִשִּׁיתִּיהוּ"**.

גִּזְרוּ אֶת הַתְּמוּנֹת בְּתַחֲתִית הָעֵמוּד
וְהַדְבִּיקוּ אוֹתָן בַּמָּקוֹם הַמֵּתָאִים.

מֹשֶׁה גָּדַל בְּאֶרְמוֹן פְּרֹעֶה. יוֹם אֶחָד רָאָה מֹשֶׁה אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה עֶבְרִי. מֹשֶׁה הִגֵּן
עַל הָעֶבְרִי וְהָרַג אֶת הַמִּצְרִי. כִּשְׁהַדְבָּר נֹדַע בְּמִצְרַיִם, בָּרַח מֹשֶׁה לְמִדְיָן וְחִי שָׁם
כְּרוּעָה צֹאן. יוֹם אֶחָד רָדַף מֹשֶׁה אַחֵר גֹּדֵי שְׂבָרַח.

הידעתם?

מֹשֶׁה וְהַגֹּדִי

אֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ בַּמִּדְבָּר:

כְּשֶׁהָיָה מֹשֶׁה רוֹעֵה צֹאנוֹ שֶׁל יִתְרוֹ בַּמִּדְבָּר, בָּרַח מִמֶּנּוּ
גֹּדִי אֶחָד... רָץ אַחֲרָיו... הִרְכִּיבוֹ עַל כְּתִפּוֹ וְהָיָה מְהֻלָּךְ.

אָמַר הַקֶּב"ה: **יֵשׁ לְךָ רַחֲמִים לְנֶהֱגַת צֹאנוֹ שֶׁל בֶּשָׂר וְדָם -**

אֶתָּה תִּרְעָה צֹאנִי יִשְׂרָאֵל."

(שְׁמוֹת רַבָּה ב, ב)

פתאום ראה שיח סנה בוער ואינו נשרף. מתוך השיח הבוער דבר אליו אלקים ושלח אותו לדבר עם פרעה המלך כדי לשלח לחפשי את בני ישראל ממצרים.

מה היה מיוחד בסנה?

משה ואהרן אחיו באו לפרעה ואמרו לו את דברי ה':

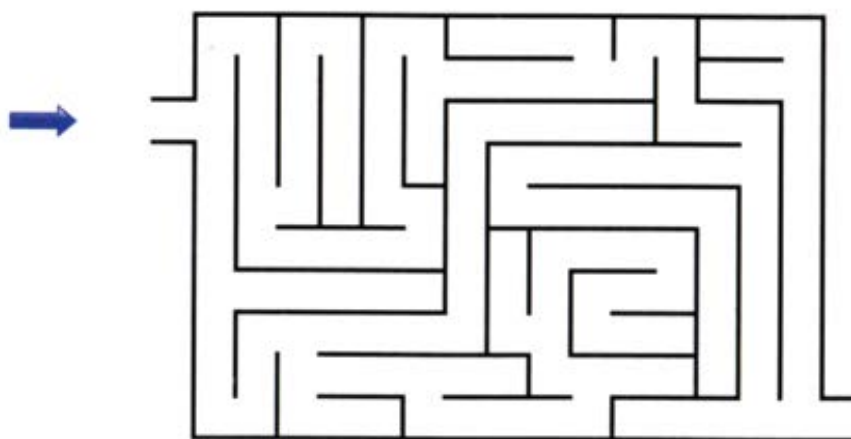
”שִׁלַּח אֶת עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי”

(שמות ז, כו)

צבעו את האותיות.

נלך בדרכו של משה רבנו ונתאמץ אנו למצא את הגדי.

עֶשֶׂר מִכּוֹת

פֶּרַעַה לֹא הִסְכִּים לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחֲפָשִׁי וּלְכַן שְׁלַח ה' עַל הַמִּצְרִים
עֶשֶׂר מִכּוֹת קָשׁוֹת.

כ

צ

ד

ש

ד

ע

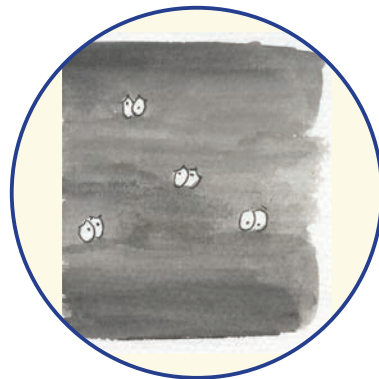
א

ב

ב

ח

הַעֲתִיקוּ אֶת שֵׁם הַמֶּכָּה מִתַּחַת לְתַמוּנָה הַמְתַּאימָה -
הַעֲזְרוּ בְּתַרְמִילוֹן.

אַרְבֵּה

בְּכוֹרוֹת

עֶרֶב

דָּם

צִפְרֹדֶעַ

כָּנִים

פֶּרֶד

דָּבָר

שְׁחִין

חֲשִׁךְ

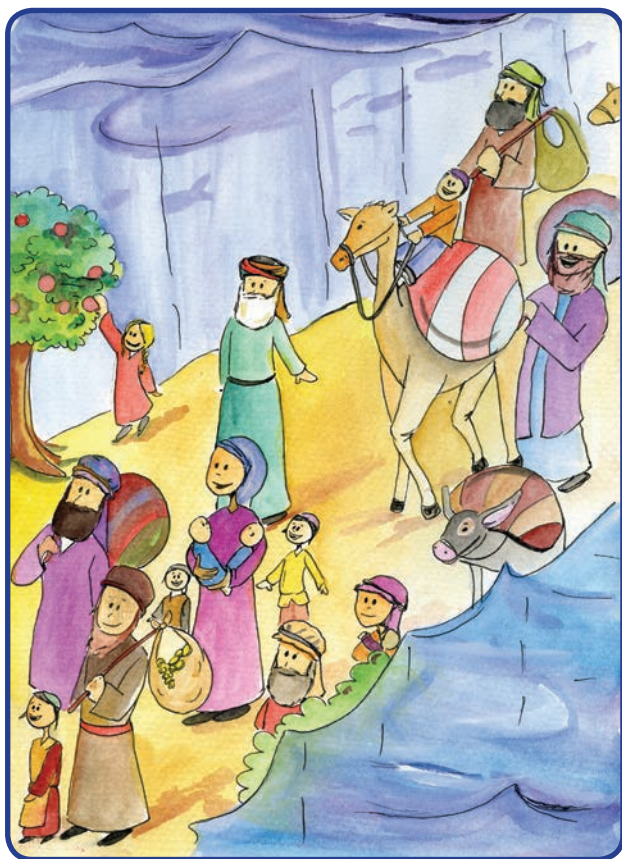
תפזרת מכות מצרים

מצאו את כל המכות (העזרו בְּרִשְׁמָה בְּעֵמּוּד הַקוֹדֶם)
(שימו לב, אותיות סופיות נכתבות כרגילות)

ק	ע	ד	ר	פ	צ
ג	ר	ב	ו	ל	פ
כ	ב	ר	ח	ח	ת
ע	נ	י	ח	ש	ה
ת	ו	ר	ו	כ	ב
ק	ה	נ	מ	נ	ר
ש	ד	ק	ר	י	ד
ה	ב	ר	א	מ	ד

רק אחרי המכה העשירית הסכים
פרעה לשחרר את בני ישראל והם יצאו
ממצרים. בשהגיעו בני ישראל לים
סוף, גלו שהמצרים רודפים אחריהם
כדי להחזירם למצרים.

מֹשֶׁה הָרִים אֶת מַטְהוֹ וַיָּם
סוּף נִחְצָה לְשָׁנִים. בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל חָצוּ בִּיבְשָׁה. כְּאֲשֶׁר
חִלִּי פֶרַעַה עָבְרוּ גַם הֵם,
נִסְגַּר הַיָּם וְהֵם טָבְעוּ.

”וַיֹּאמְרוּ בְּה’
וּבַמֶּלֶכֶה עֲבָדוּ”

(שמות יד, לא)

צַבְעוּ אֶת הָאוֹתִיּוֹת.

שמות החג

העתיקו את שמות החג מתחתית העמוד והתאימו שם לכל תמונה.

עם ישראל יצא מעבדות **לחירות**

ה' **פסח** על בְּתֵי הַיְּהוּדִים

החג חל בעונת **האביב**

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָפוּ **מצות** כְּשִׁי צֹאן מִמִּצְרַיִם

חג המצות

זמן חרותנו

חג הפסח

חג האביב

חֶמֶץ וּמֵצָה

כְּתוּב בַּתּוֹרָה: "שִׁבְעַת יָמִים, מִצּוֹת תֹּאכְלוּ.... כָּל-מִחְמָצָת, לֹא תֹאכְלוּ"
(שְׁמוֹת יב, טו-כ)
"וַיֹּאפּוּ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם, עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֶמֶץ: כִּי גֵרְשׁוֹ
מִמִּצְרַיִם, וְלֹא יִכְלוּ לְהִתְמַהֵּמֶה" (שְׁמוֹת יב, לט)

א. אֲבוֹתֵינוּ יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם בְּמַהֲרָת וְלֹא
יָכְלוּ לְהִתְעַכֵּב. הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הָיָה אִתָּם
לֹא הִסְפִּיק לְהַחְמִיץ כִּדִּי לֶאֱפוֹת מִמֶּנּוּ
לֶחֶם, לָכֵן אָפוּ מִמֶּנּוּ מִצּוֹת.

ב. זָכַר לָמָּה שֶׁעָבַר עַל אֲבוֹתֵינוּ, אָנוּ מִצּוֹיִם
לֶאֱכֹל מֵצָה בְּמִשְׁךְ שִׁבְעַת יָמֵי הַפֶּסַח.
בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן זֶה חֻבָּה.

ג. כִּמּוֹ כֵּן, אָנוּ מִצּוֹיִם לֹא לֶאֱכֹל חֶמֶץ
בְּמִשְׁךְ כָּל שִׁבְעַת יָמֵי הַחֵג.

ד. הַחֶמֶץ הוּא מֵאֲפֶה הַמּוֹרְכָב מִקֶּמַח
וַיִּמָּיֵם וְשִׁאֲפוּ אוֹתוֹ יוֹתֵר מִ-18 דְּקוֹת.

בְּדִיקַת חֶמֶץ

א. צָרִיךְ לְנַקּוֹת הַיֵּטֵב אֶת חֲדָרֵי הַבַּיִת וְכָל
מָקוֹם שֶׁרְגִילִים לְהִכָּנִס בּוֹ חֶמֶץ, כְּגוֹן:
תִּיקִים, כִּיסֵי בָגָדִים.

ב. בְּלִילָה שְׁלֹפְנֵי י"ד בְּנִיסָן, אַחֲרֵי תַפְלֹת
עֶרְבִית, בּוֹדְקִים אֶת הַחֶמֶץ לְאוֹר גֵּר אוֹ
לְאוֹר פֶּנִּים.

ג. אֶת הַחֶמֶץ שֶׁמִּצָּאנוּ וְאֶת הַחֶמֶץ
שֶׁבְּרִשּׁוֹתֵינוּ שׁוֹרְפִים וּמַבְטְלִים בַּיּוֹם י"ד בְּנִיסָן בַּבֶּקֶר.

הַשְּׁלִימוּ בַּעֲזַרַת הַמַּלְיָם הַמוֹכִיעוֹת בַּתְּרַמִּילוֹן.

- בְּלִילָה שְׁלֹפְנֵי _____ , אֶת הַחֶמֶץ, לְאוֹר _____ .
וְמָה מְבָרְכִים לִפְנֵי הַבְּדִיקָה?
"בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ _____
_____."
ב. בַּבֶּקֶר, _____ אֶת הַחֶמֶץ, וּמַבְטְלִים _____ .

י"ד בְּנִיסָן, בּוֹדְקִים, עַל בַּעוֹר חֶמֶץ, הַגֵּר, י"ד בְּנִיסָן, אוֹתוֹ, שׁוֹרְפִים

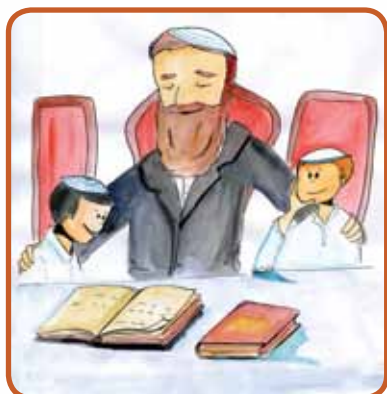
"בֵּל יִרְאָה וּבֵל יִמָּצָא"

• צַבְעוּ אֶת הָאוֹתִיּוֹת.

• עַל מָה נֶאֱמַר **בֵּל יִרְאָה וּבֵל יִמָּצָא**?

ליל הסדר

צבעו להנאתכם.

"מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים, וכל המרבה לספר
ביציאת מצרים - הרי זה משבח".

סדר פסח

- א. סעודת ליל חג פסח אינה סעודה בבבכל שבת וְחַג. בְּלֵילָה זֶה יֵשׁ לָקִיָּם "סֵדֶר" שְׁלֵם, עֲרוּךְ וּמְסֻדֶּר, הַנִּמְשָׁךְ בְּמָה שָׁעוֹת. מִרְכֵּז הַסֵּדֶר הוּא קְרִיאַת הַ"הַגָּדָה".
- ב. לִפְנֵי עֲרִיכַת הַקִּדּוּשׁ, נוֹהֲגִים לִזְמֹר בְּרָצָף אֶת סִימְנֵי הַסֵּדֶר, בְּדֹלֶהֶלֶךְ: **"קִדְּשׁ; וְרַחֵץ; כֶּרֶס; יַחַץ; מַגִּיד; רַחֲצָה; מוֹצִיא; מַצָּה; מְרוֹר; כּוֹרֵךְ; שִׁלְחַן עוֹרֵךְ; צִפּוֹן; בֶּרֶךְ; הַלֵּל; נִרְצָה"**.

להלן פירוט קצר של כל אחד מסימני ה"סדר":

1. **קִדְּשׁ** - קידוש על היין.
2. **וְרַחֵץ** - נטילת ידים ללא בִּרְכָּה.
3. **כֶּרֶס** - אכילת ירק לאחר הטבולתו במי מַלַּח.
4. **יַחַץ** - פְּרִיסַת הַמַּצָּה הָאֲמֻצָּעִית לַשָּׁנִים וְהַטְּמִנַּת הָאֶפִיקוֹמָן.
5. **מַגִּיד** - אֲמִירַת הַהַגָּדָה.
6. **רַחֲצָה** - נטילת ידים בִּבְרָכָה - לִפְנֵי אֲכִילַת הַמַּצָּה.
7. **מוֹצִיא** - בִּרְכַּת "הַמוֹצִיא" עַל הַמַּצָּה.
8. **מַצָּה** - בִּרְכָּה מִיִּחְדָּת עַל הַמַּצָּה "עַל אֲכִילַת מַצָּה" וְאֲכִילָתָהּ.
9. **מְרוֹר** - אֲכִילַת הַמְּרוֹר בִּבְרָכָה.
10. **כוֹרֵךְ** - אֲכִילַת הַמַּצָּה וְהַמְּרוֹר כְּשֶׁהֵם כְּרוּכִים יַחַד.

פסח

11. **שִׁלְחַן עֹרֶף** - סְעוּדַת הַחֵג.

12. **צִפּוֹן** - אֲכִילַת הָאֶפִיקוֹמָן.

13. **בֶּרֶךְ** - בְּרַכַּת הַמָּזוֹן.

14. **הֶלֶל** - אֲמִירַת פְּרָקֵי הַהֶלֶל.

15. **נִרְצָה** - הָעוֹשָׁה כַּסֵּדֶר הַזֶּה, מְרַצָּה לַשָּׁמַיִם.

תַּרְמִילוֹן: קֹדֶשׁ, וִירְחֵץ, כֶּרֶפֶס, יַחֵץ, מַגִּיד, רְחֻצָּה, מוֹצֵיא, מַצָּה, מְרוֹר,
כוֹרֶף, שִׁלְחַן עֹרֶף, צִפּוֹן, בֶּרֶךְ, הֶלֶל, נִרְצָה.

תַּכְזָּרַת

ק	ז	ש	ו	ר	ח	צ
ב	נ	מ	נ	ח	נ	ע
ר	ג	ו	ו	צ	ר	כ
כ	מ	צ	פ	ה	צ	ר
כ	ר	י	מ	צ	ה	ו
ר	ו	א	ה	ל	ל	ע
ו	ר	ש	ש	ל	ח	נ
כ	ר	פ	ס	י	ח	צ

סִפְּרוּ לָנוּ כִּיצַד נוֹהֲגִים בְּבֵיתְכֶם עִם מַצַּת הָאֶפִיקוֹמָן?

סדר הפסח

התאימו את הפעלה להסבר המתאים:

אכילת המצה בבִּרְכָּה	●	●	קִדְשׁ
מְסַפְּרִים אֶת סְפֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם	●	●	מִצָּה
אוֹמְרִים הֵלֵל	●	●	מְרֹר
מְקַדְּשִׁים עַל הַיַּיִן	●	●	צֶפֶן
אֲכִילַת הַמְרֹר בְּבִרְכָּה	●	●	מִגִּיד
אֲכִילַת הָאֶפִיקוֹמָן	●	●	הֵלֵל

קערת ליל הסדר

1. מי מכין בביתכם את קערת ליל הסדר?

2. ציירו או כתבו ממה היא עשויה. מה מיוחד בה?

גזרו את המאכל והדביקו אותו בקערה.

תזרת

זרוע

ביצה

תרסת

מרור

כרפס

פסח, מצה ומרור

”רִבֵּן גְּמַלְיָאֵל הָיָה אוֹמֵר:
 כָּל שְׁלֹא אָמַר שְׁלוּשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ בְּפֶסַח,
 לֹא יֵצֵא יָדָיו חֹבְתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן: **פֶּסַח, מִצָּה וּמָרֹר**.”
 (מִסֵּכַת פִּסְחִים, פֶּרֶק י, מִשְׁנָה ה)

מתחזקו קו מהמלה לסבה:

בגלל שנגאלו בני ישראל במצרים במהירות ולא הספיק בצקם להחמיץ	●	●	פסח
בגלל שמררו המצרים את חיי היהודים במצרים	●	●	מצה
בגלל נשה' פסח על בתי היהודים במצרים	●	●	מרור

הַאֲפִיקוֹמָן

הַמַּצָּה שְׂאוּכָלִים בְּסוּף לַיִל הַסֵּדֶר נִקְרָאת מַצַּת "אַפִּיקוֹמָן". הִיא נֹאכֶלֶת בְּסוּף כִּדֵּי שֶׁנֶּשְׁמֹר אֶת טַעַם הַמַּצָּה בְּפֶה גַם לְאַחֵר לַיִל הַסֵּדֶר.

בְּמִשְׁפָּחוֹת שׁוֹנוֹת יֵשׁ מִנְהֲגִים בְּאֲשֶׁר לְשִׁמִּירַת מַצַּת אַפִּיקוֹמָן. הַיְלָדִים לֹקְחִים וּמַחֲזִירִים אַחֵר כֶּךָ, אוֹ שֶׁהַמְּבַגְרִים מַחֲבִיאִים וְהַיְלָדִים מַחֲפָשִׁים.

הַמַּטְרָה הִיא שֶׁהַיְלָדִים יִהְיוּ עֵרִים עַד סוּף הַסֵּדֶר.

סִפְרוּ לָנוּ כִּיצַד נִוְהֲגִים בְּבֵיתְכֶם עִם מַצַּת הַאֲפִיקוֹמָן.

יום העצמאות

יום העצמאות חל ביום ה' באייר. ביום זה הכריזו על הקמת מדינת ישראל בשנת תש"ח. הרבנות הראשית קבעה שיום העצמאות הוא יום שמחה וְהוֹדִיָה לַה' עַל הַקִּמָּתָה שֶׁל מְדִינַת יִשְׂרָאֵל.

סמל המדינה

לכל מדינה יש סמל

סמל מדינת ישראל הוא מנורה, כסמל למנורה שהייתה בבית המקדש והאיירה את ההיכל. לצידו המנורה ניצבים שני ענפי זית המסמלים שפע ושלום. על פי הכתוב: **"וְהָיָה מְנוֹרַת זָהָב... וְנִשְׁבְּעָה בְּרִיתִי עֲלֶיהָ... וְשָׁנִים זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיָּמִין... וְאֶחָד עַל שְׂמאלָהּ"** (זכריה ד, ב-ג)

השלימו את המלים החסרות

בסמל המדינה יש: _____ סביב המנורה יש: _____
מתחת למנורה כתובה המלה _____

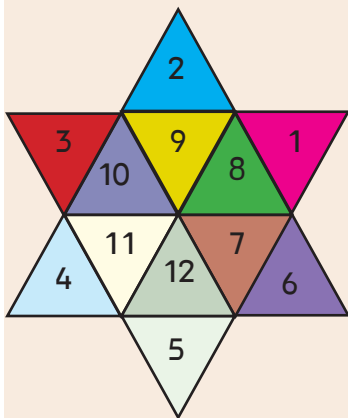

דגל המדינה

בדגל ישראל יש שני פסים, כמו הפסים המופיעים בטלית שבה אנו מתעטפים בשעת התפלה. בין שני הפסים מופיע מגן דוד, שהוא הסמל של העם היהודי.

צרוף המשלשים נותן 12 משלשים כמספר שבטי ישראל. צבעי הדגל הם כחול ולבן.

1. שאלו את הוריהם כיצד אתם חוגגים את יום העצמאות.
2. על מה אנו מודים לה' ביום זה?

3. שאלו את רב בית הכנסת וכתבו כיצד הנכם מציינים יום זה בקהלתכם.

סְפִירַת הָעֶמֶר

מְשִׁימוֹת:

1. סָמְנוּ בְּצֶבַע אוּ בְּעִגּוּל כָּל יוֹם מִיְּמֵי סְפִירַת הָעֶמֶר.
2. צִבְעוּ לְהִנָּאֵתְכֶם.

ספירת העמר

דיני ספירת העמר

כתוב בתורה: "וספרתם לכם... מיום הביאכם את עמר התנופה
שבע שבתות תמימת"

(ויקרא כג, טו)

- א. מצוה לספר בעמידה.
- ב. סופרים בסוף תפלת ערבית ומברכים:
"ברוך אתה ה' א-לוקינו מלך העולם אשר
קדשנו במצוותיו וצונו על ספירת העמר".
- ג. מזכירים גם את מספר הימים וגם את מספר
השבועות, לדגמה:
היום שמונה ימים (לעמר) שהם שבוע אחד
ויום אחד (לעמר).
- ד. אם שכח לברך ממשיך לספר ללא ברכה.

בסוף הספירה נוהגים לומר: **הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית-**
המקדש למקומה במהרה בימינו.

הקיפו את התשובה הנכונה:

1. כיצד סופרים את ספירת העמר?
א. בישיבה ב. בעמידה ג. בשכיבה
2. מתי סופרים את ספירת העמר?
א. בסוף תפלת מנחה ב. בסוף תפלת ערבית ג. לאחר הארוחה
3. כיצד ינהג מי ששכח לספור יום אחד?
א. יפסיק לספור ב. ימשיך לספור ללא ברכה ג. ימשיך לספור עם ברכה

אבלות בימי הספירה

א. בימי ספירת העמר מתו 24,000 תלמידי רבי עקיבא משום שלא נהגו כבוד זה בזה.

ב. משום כך הפכו ימי ספירת העמר לימים עצובים ונוהגים בהם מנהגי אבלות, לכן אין מתחתנים בימים אלו.

”אמר רבי עקיבא:
ואהבת לרעך כמוך
זה כלל גדול בתורה!”

צבעו את האותיות במאמר רבי עקיבא.

דונו בכתה: מדוע זהו כלל גדול בתורה? הביאו דגמאות.

ל"ג בעומר

- א. היום שבו הפסיקו למוות תלמידי רבי עקיבא היה יום ל"ג (33) בעומר, לכן זהו יום שמחה.
- ב. תלמידו של רבי עקיבא, רבי שמעון בר יוחאי, נאלץ לברח מהרומאים וללמד תורה במערה יחד עם בנו אלעזר. הם למדו שם במשך 12 שנה, אכלו רק מפרות עץ החרוב ושתו מהמעין שנבע במערה.
- ג. במערה עסק רבי שמעון בר יוחאי בסודות התורה וכתב את ספר "הזהר".
- ד. יום פטירתו חל בל"ג בעומר, הוא בקש שלא יהיו עצובים ביום זה אלא ידליקו מדורות וישמחו.
- ה. רבים נוהגים לעלות לקברו בשוב מירון שבגליל.

ונשמרתם מאד לנפשתיכם

לפניהם מדורה ומסביבה חפצים שונים.

צבעו באדום את כל החפצים הדליקים.

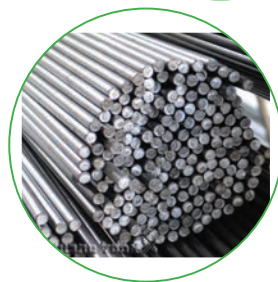
צבעו בצהוב את כל החפצים שאינם דליקים.

תלמידים, שימו לב:

חמרים דליקים: נייר, קרטון, עץ, פלסטיק.

חמרים לא דליקים: כסף, ברזל, חול, מים, שיש.

דונו בכתה: כיצד הנכם מקימים את הצווי של "ונשמרתם מאד

לנפשותיכם" במדורה?

שבועות

דונו בפֿתָה: מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין הַתְּמוּנָה לְבֵין חֵג הַשְּׁבִיעוֹת?

שמות החג

חג הבכורים

"וביום הבכורים בהקריבכם מנחה
חדשה" (במדבר כח, כו)

חג השבועות

"שבועה שבעה, תספר-לך... ועשית חג
שבועות, לה' אלהיך..." (דברים טז, ט)

חג הקציר

"חג שבעת תעשה לך, בכורי קציר
חטים" (שמות לד, כב)

חג מתן תורה

"... חג השבועות הזה, זמן מתן
תורתנו" (מיתוך תפלות החג)

גזרו את ההגדים והדביקו במקום המתאים.

בחג השבועות קבלו בני ישראל
את התורה.

בחג השבועות מבשילים הפרות
ומביאים בכורים לבית המקדש.

בחג השבועות מתחילה
עונת הקציר.

סופרים שבועה שבועות מחג פסח
עד חג שבועות.

מנהגי חג השבועות

א. מדיע נוהגים להיות ערים כל ליל חג שבועות וללמוד תורה?
חג השבועות הוא חג מתן תורה. אבותינו ישנו בעת מתן תורה, והקב"ה נזקק לעורר אותם לקבל את התורה.

ב. מדיע נוהגים לקרוא את מגילת רות בחג שבועות?
בגלל יחוסו של דוד המלך שבא מרות המואביה ונפטר ביום זה.

ג. מדיע נוהגים לאכל מאכלי חלב בחג השבועות?
התורה נמשלה לחלב, בפתוב: "דבש וחלב תחת לשונך".
(שיר השירים ד, יא)

תפזרת שבועות

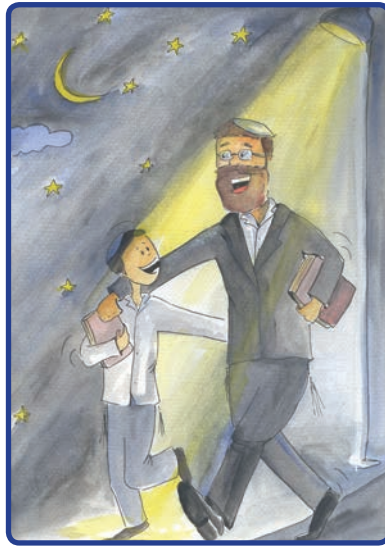
מצאו את כל המלים שבתרמילון

שבועות, טנא,
חיטה, מתן תורה,
ביכורים, קציר, זר,
חלב, פרות, רות

ט	נ	א	ק	ח	ז	ק	ש	ב	ט
	ט	ח	צ	ז	צ		ב	י	א
ר	ב	ח	י	ט	ה	ב	ו	כ	ט
ו	צ	ל	ר		צ	ח	ע	ו	
ת	ק	ב	מ	ת	נ	ת	ו	ר	ה
	ז	ז	ב	צ		ט	ת	י	א
ז	ר		פ	פ	ר	ו	ת	מ	ב

תקון ליל שבועות

1. התבוננו באיור.

2. תארו מה קורה בתמונה.

3. חברו דו־שיח בין הקב לבן.

תַּעֲנִיּוֹת צָבוֹר

- תִּאָּרוּ מֶה בְּתַמּוּנָה.
- צְבֹעוּ אֶת הַתַּמּוּנָה.

תַּעֲנִיּוֹת צָבוֹר

הַנְּבִיאִים קָבְעוּ לָנוּ אֲרֻבָּעָה צוּמוֹת לְזִכָּר הַצָּרוֹת הַקְּשׁוּרוֹת לְחֶרֶב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן:

- * **עֲשָׂרָה בְּטֻבָּת** - יוֹם שָׁבוּ הַחֲלוֹ הַבָּבְלִים לְצוּר עַל חוּמוֹת יְרוּשָׁלַיִם.
- * **י"ז בְּתַמּוּז** - יוֹם שָׁבוּ הַבְּקָעָה חוּמַת הָעִיר.
- * **ט' בָּאָב** - יוֹם שֶׁנִּשְׂרָף בּוֹ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן (גַּם בֵּית שְׁנֵי נִשְׂרָף
בְּתַאֲרִיד זֶה).
- * **ג' בְּתִשְׂרִי - צוּם גְּדַלְיָה**, לְצִיּוֹן הָאֶסוֹן הַלְּאִמִּי - הַרִיגַת הַמֶּנֶּהִיג
הָאַחֲרוֹן שֶׁנִּשְׁאָר לְאַחֵר הַחֶרֶב - גְּדַלְיָה בֶּן אַחִיקָם.

נִזְרוּ אֶת הַהֲגָדִים מִתּוֹךְ הַתַּרְמִילוֹן.

הַתְּאִימוּ אֶת הַסֵּבָה לְצוּם וְהַזְבִּיקוּ בַּמָּקוֹם הַמִּתְאִים.

שֵׁם הַצוּם	לְמָה צָמִים בְּיוֹם זֶה?
עֲשָׂרָה בְּטֻבָּת	
י"ז בְּתַמּוּז	
ט' בָּאָב	
ג' בְּתִשְׂרִי - צוּם גְּדַלְיָה	לְצִיּוֹן הַרִיגַת הַמֶּנֶּהִיג הַיְּהוּדִי גְּדַלְיָה בֶּן אַחִיקָם.

תַּרְמִילוֹן:

הַיּוֹם שָׁבוּ הַחֲלוֹ הַבָּבְלִים לְצוּר עַל חוּמוֹת יְרוּשָׁלַיִם.

הַיּוֹם שָׁבוּ נִשְׂרָפוּ וְנִחְרְבוּ שְׁנֵי בְּתֵי הַמִּקְדָּשׁ.

הַיּוֹם שָׁבוּ הַבְּקָעָה חוּמַת הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם.

מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה

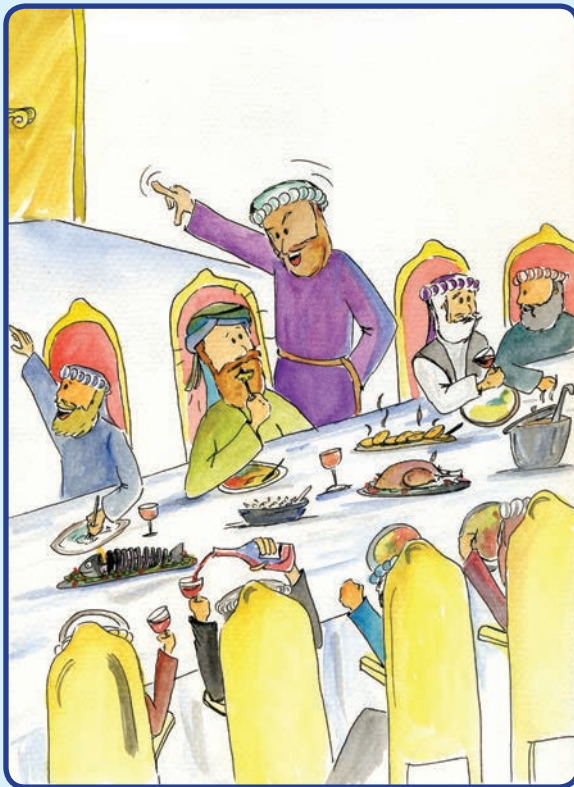
חֲרִבֵּן בֵּית שְׁנִי

• **עַל קִמְצָא וְכֵר קִמְצָא חֲרִבָּה יְרוּשָׁלַיִם.**

מַעֲשֵׂה בְּאָדָם שְׁהִיָּה לֹא חֵכֶר אֶהוּב בְּשֵׁם קִמְצָא, וְחֵכֶר שְׁהִסְתַּכְסֵּף אֹתוֹ בְּשֵׁם בֵּר קִמְצָא.

עָרַף אוֹתוֹ הָאִישׁ סְעוּדָה, אָמַר לְשִׁמְשׁוֹ: לֵךְ וְהִזְמֵן אֶת קִמְצָא. הֵלֵךְ הַשִּׁמְשׁ וְהִזְמִין בְּטַעוּת אֶת בֵּר קִמְצָא. בָּא בַּעַל הַסְּעוּדָה וּמָצָא אֶת בֵּר קִמְצָא יוֹשֵׁב בַּסְּעוּדָה.

אָמַר לוֹ: הִרִי שׁוֹנֵא אֶתָּה לִי, וַיֵּמָּה אֶתָּה עוֹשֶׂה כָּאֵן עֲמִד וְצֵא! הִשְׁיֵב לוֹ בֵּר קִמְצָא: הוֹאִיל וּבִאתִי - הִנִּיחֵנִי. וְאֶתֵּן לְךָ כֶּסֶף עֲבוֹר כָּל מָה שְׁאֵכֵל וְאֶשְׁתָּה.

אָמַר לוֹ: לֹא!

הַשִּׁיב בַּר קִמְצָא: אֶתֵּן לָךְ חֲצִי מִמָּה שֶׁתִּשְׁלַם עָבוֹר כָּל הַסְּעוּדָה.

אָמַר לוֹ: לֹא! תִּפְסֹס בִּידוֹ, הָעֶמִידוֹ וְהוֹצִיאוֹ.

אָמַר בַּר קִמְצָא: הוֹאִיל וַיֵּשְׁבוּ חֲכָמִים וְלֹא מָחוּ בוֹ - כִּנְרָאָה שְׁנוּחַ לָהֶם שְׁבִישִׁי

בְּרָבִים - אֵלֶּךָ וְאַלְשִׁין עֲלֵיהֶם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. בָּא וְאָמַר לוֹ לַקִּיסָר: מֶרְדּוּכָּה הִיְהוּדִים...

אָמַר לוֹ הַקִּיסָר: מִי אָמַר?

אָמַר לוֹ: שְׁלַח לָהֶם קֶרֶן וְתִרְאָה אִם יִקְרִיבוּהוּ...

שְׁלַח בִּידוֹ עֶגֶל מִשְׁלָשׁ, בְּהִלִּיכְתּוֹ הִטִּיל בוֹ בַּר קִמְצָא מוֹם.

חֲשַׁבוּ חֲכָמִים בְּתַחֲלָה לְהַקְרִיבוֹ, מַשּׁוּם שְׁלוֹם מַלְכוּת, אֲךָ בְּסוֹף לֹא הִקְרִיבוּהוּ.

שְׁלֹא יִחְשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁבַעֲלֵי מוֹמִים קֶרֶבִּים בַּמִּקְדָּשׁ.

אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: בּוֹא וִרְאֵה כִּמָּה גָדוֹל כַּחֲהָ שֶׁל בּוֹשָׁה! שְׁהִי סִיעַ הַקֶּב"ה אֶת בַּר

קִמְצָא וְהַחְרִיב אֶת בֵּיתוֹ וְשָׂרַף אֶת הַיֶּכָּל. (עַל פִּי מַסֶּכֶת גִּיטִין, דָּף נו, עַמּוּד א)

• "מִקְדָּשׁ שֵׁנִי, שֶׁהָיוּ עוֹסְקִין בַּתּוֹרָה וּבִמְצוֹת וּבִגְמִילוּת חֲסָדִים, מִפְּנֵי מָה חָרַב?

מִפְּנֵי שֶׁהִיָּתָה בוֹ שִׁנְאָת חֲנָם" (מַסֶּכֶת יוֹמָא, דָּף ט, עַמּוּד א)

דונו בכתה: מדוע בר קמצא הלשין עליהם לפני המלך?

**"וְאִם נִחַרְבְּנוּ וְנִחַרַּב הָעוֹלָם עִמָּנוּ
עַל יְדֵי שְׁנֵאת חֲנָם נָשׁוּב לְהַבְנוֹת
וְהָעוֹלָם עִמָּנוּ יִבְנֶה עַל יְדֵי
אַהֲבַת חֲנָם"**

[הראי"ה קוק, אורות הקדש ג]

ת.ו.ש.ל.ב.ע

"וְכִי מִי אֲנִי?"

וּמִי עָמִי?

כִּי נַעֲצֹר כַּח לְהִתְנַדֵּב כְּזֹאת,

כִּי מִמָּךְ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נִתֵּנוּ לָךְ!"

(דַּבְּרֵי הַיָּמִים א כט, יד)